Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

CUMARTESİ 20 EKİM 1979 500 KURUŞ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Profesör Seha Meray'ın kitabı iki aydır Afgan sansüründe!

Ragıp Duran'ın Kabil izlenimleri 8. sayfada

Korutürk, Demirel'i kabul etti

Başbakan tayini haftaya kaldı

Demirel, görevden kaçmayız diyor

- AP Genel Başkanı "Türkiye sadece hükümet aramıyor, ahenkli ve önünde duran meseleleri çözecek hükümeti arıyor" dedi
- Dün gece de toplanan AP Genel İdare Kurulu, Cumhurbaşkanının görüşlerini değerlendirdi
- Kurulda 3. bir MC'ye karşı çıkıldı. MSP ve MHP'nin dışarıdan desteği de güven verici bulunmadı

ANKARA (ÖZEL)

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, dün saat 17.00 de Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le görüştü. Korutürk'le görüşmesinden sonra gazetecilere yaptığı açıklamada Demirel, "Bize görev tevcih edildiği zaman bütün bu meselelerin altından kalkabilecek, ahenkli bir hükümeti kurabilecek imkanı bulduğumuz takdirde görevi üstleniriz" dedi. Önceki gün toplanan AP Genel İdare Kurulu toplantısında ise, Cumhurbaşkanının görev vermesi halinde Genel Başkan Süleyman Demeril'in görevi kabul etmesi kararlaştırıldı.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile bir saat süren görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada Demirel, Cumhurbaşkanının kendisine görev vermediğini söyledi. Bugün hiç bir partinin tek başına hükümet kuracak güce sahip olmadığını belirterek, Türkiye'nin hükümet meselesi var. Türkiye uzun zamandır hükümet boşluğu içindeydi. Şimdi hükümet arayışı içerisine girmiştir" dedi.

Demirel açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Bir tarafta milletin teveccühü, arzusu tahayyülü var. Öbür tarafta rakama çevrilemeyen, milletin, Millet Meclisine intikal edemeyen bu tahayyül karşısında Türkiye nin hükümet meselesi var.

"Hükümet gider hükümetler gelir, Türkiye'de hükümet kurulması ilk defa olmuyor. Bu ne ilk ne de sondur. Şimdi meşru zeminler içinde hükümet aranıyor. Türkiye bugün ahenk içerisinde çalışarak bu meseleleri çözebilecek hükümet arıyor. Böyle bir hükümeti Türkiye bulacaktır.

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

Balıkesir AP Milletvekili Cihat Bilgehan:

"Bir zamanlar MC'yi yerden yere vuran yazarların şimdi hararetli MC savunucusu olması garip"

- "Yeni bir MC mümkün değildir"

DOĞAN YURDAKUL

Balıkesir AP Milletvekili ve Maliye eski Bakanlarından Cihat Bilgehan'la seçim sonuçları üzerine sohbet ederken, Bilgehan, "Bir zamanlar MC'yi yerden yere vuran yazarların şimdi hararetli MC savunucusu olması garip" dedi.

Bilgehan'la Ankara'da yaptığımız sohbetimize seçim sonuçlarını değerlendirmesini rica ederek başladık.

Bilgehan, sonuçlar halkın seçiminde çok önemli bir değişiklik olduğunu gösterdi. Bir zamanlar futbol takımı tutar gibi parti tutulurdu ve ne olursa olsun tutulan partiye oy verilirdi. Bu seçimler halkın artık hata affetmemeye başladığını gösteriyor. Bu demokrasi bakımından büyük bir aşama. Siyasi partiler artık çok dikkatli olmak zorundadır. Hükümetler artık halkın istekleri doğrultusunda başarı kazanmak zorundadırlar.

Yurdakul— Halkın bu eğilimi göstermesinde ne gibi sebepler rol oynadı?

Bilgehan— İki sebep: Biri pahalılık, öteki anarşi. Gerçi dış politika konuları gibi sebepler

(Devamı sa. 7, sü.4'de)

BAŞYAZI

Seçim sonuçları üzerine (3)

Hangi akla hizmet

Doğu Perinçek

BUGÜN CHP içinde ve dışında, Ecevit hükümetinin başarısızlığına yol açan nedenler tartışılıyor. CHP yöneticilerinin bu konuda hemen seçimden sonra yaptıkları bazı açıklamalar, henüz ciddi bir muhasebe yapacak fırsatı bulamadıklarını gösteriyor. CHP'nin bugün Türkiye için gerekli olduğuna inanan herkesin isteği, bu muhasebenin artık bir an önce yapılmasıdır. Atatürk'ün kurduğu partinin önümüzdeki dönem nasıl bir çizgi izleyeceği, bu konuda gerçekçi ve ciddi bir tavır almasına bağlıdır.

CHP, her şeyden önce gerçekle ilgisini araştırmadan kabul ettiği ön yargıları bir kenara koymak durumundadır. Tarihin kendilerine CHP'ye yön göstermek görevini yüklediğini düşünen bazı "solcu" görünüşlü akıl hocaları, gerçekleri tersyüz ederek imal ettikleri görüşleri CHP içinde yayabilmişlerdir. Bunlar, yöneticiler dahil, birçok CHP'linin kafasında, günümüz

(Devamı sa.7, sü.8'de)

TİKP Ankara İl Başkanı ve iki Aydınlık muhabiri gözaltına alındı

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Ankara İl Başkanı Ferit İlsever, eşi Aydınlık muhabiri Ufuk İlsever ve konukları Aydınlık muhabiri Hamdullah Yanık, önceki gece gözaltına alındılar. Gözaltına alınma gerekçesi olarak İlseverlerin oturdukları apartmanın bahçesinde

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

Bedri Karafakıoğlu anılıyor

İSTANBUL(ÖZEL)

İTÜ Elektrik Fakültesi Dekanı Ord. Prof. Bedri Karafakıoğlu, faşistler tarafından katledilmesinin yıldönümünde törenle anılıyor. İTÜ Taşkışla bi-

(Devamı Sa. 7; Sü: 2'de)

Karafakıoğlu'nu saygıyla anıyoruz

(YAZISI 5. SAYFADA)

Genel Merkez muhalefetten çabuk davrandı

Olağanüstü Genel Kurultaya kimler katılacak?

4-5 Kasım tarihinde Ankara'da yapılacak olan CHP Olağanüstü Kurultayı 24. Olağan Kurultaya katılan delegelerle yapılacak. Ancak bu kez, seçimi kaybeden senatörler kurultaya delege olarak gelemeyecekler. CHP'nin parlamenter sayısındaki azalma ve organlarının üyelerinin büyük kısmının parlamenter olması yüzünden, kurultaya katılacak toplam delege sayısında 31 kişilik bir azalma oldu.

(Devamı sa.7, sü.10'da)

Ecevit, Korutürk'ün hükümet kurma önerisini kabul etmedi

CHP Olağanüstü Kurultaya gidiyor

- *Genel Yönetim Kurulu, "hiç bir hükümete katılmamayı" kararlaştırdı*
- *Muhalefet, kurultay çağrısında bulunmaya hazırlanırken, Genel Yönetim önceki gece oybirliği ile 4-5 Kasımda Olağanüstü Kurultay kararı aldı*
- *Topuzcular, erken bir tarihte kurultay yapılmasını "Merkezin manevrası" olarak değerlendiriyor*
- *Olağanüstü Kurultaya gidilmesi "önemli bir karar" olarak niteleniyor ve CHP'den kopmalar olacağı belirtiliyor*

ANKARA(ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü ziyaret ettikten sonra, partisinin Olağanüstü Kurultayının 4-5 Kasım tarihlerinde Ankara'da toplanacağını açıkladı.

Hafta başında istifa eden Başbakan, Olağanüstü Kurultay kararının önceki gece toplanan Genel Yönetim Kurulunda alındığını da belirtti.

Ecevit, açıklamasında Cumhurbaşkanının kendisine yeniden hükümeti kurma görevini vermeyi önerdiğini fakat, kendisinin görev almaktan kaçındığını belirtti.

CHP'nin seçimlerde uğradığı başarısızlık üzerine, parti içindeki muhalefet grupları erken kurultaya gidilmesi için çağrıda bulunmaya hazırlanıyorlardı.

Ancak önceki gece toplanan Genel Yönetim Kurulu toplantısında durum değerlendirildikten sonra, bu konuda muhalefetten bir girişim gelmeden önce kurultay kararı alınması kararlaştırıldı. Olağanüstü Kurultay kararının oybirliği ile alındığı öğrenildi.

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI

Ecevit Korutürk'le görüştükten sonra yaptığı açıklamada, Mecliste en çok milletvekiline sahip partinin genel başkanı olması nedeniyle, Cumhurbaşkanının, kendisine hükümeti kurma teklifinde bulunduğunu, ancak bu aşamada bu görevi kabul etmenin doğru olmayacağı düşüncesiyle kabul etmediğini söyledi.

Ecevit açıklamasında, buhrandan çıkış yolunu sağlayacak her davranışı destekleyeceklerini ve gerilimi artırıcı tutumlardan kaçınacaklarını tekrarladı.

Ecevit, "AP - CHP koalisyonu mümkün mü?" sorusunu, "Hükümeti kurma görevini üstlenmiş değiliz. Zaten kendilerine görev verilmesi beklenenler de bizim bu konuda görüş belirtmemizin işleri karıştırma anlamına gelebileceğini söylüyorlar" şeklinde cevapladı.

Ecevit, görevi kabul etmeme nedenini soran bir gazeteciye ise şöyle cevap verdi: "Bir kere sayısal bakımdan CHP'nin hükümet kurma olanağı yoktur. Ayrıca 14 Ekim seçim sonuçları, AP'nin bir hükümet kurma eğili-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

BU KOÇU ALAMAZSINIZ!..

"Bu koçun damarı ayrı. İstediğin yere git, böylesini bulamazsın. Geçenlerde güreşe çağırdılar yine. Girdik. 14 kafada tamam. İkişer bin lira koymuştuk. Aldık geldik."

Adanalı Doktor Mustafa, "20 bin verseler yine vermem, buna fiyat biçilemez" diye övüyor,

(Devamı sa.7, sü.8'de)

İyi kurban 8 bin lira

- Nakliye masrafları kurban fiyatlarını artırıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbullular kurban alabilmek için keseleri yoklaya dursun, kurban borsasında fiyatlar belirlenmeye başladı. En ucuz kurbanın 3 bin liraya satıldığı borsada, iyi kurban 8 bin liraya alıcı buluyor.

Ortalama kurban fiyatlarının daha şimdiden 4 bin lirayı bulduğunu belirten pazarcılar, "etin kilosu malum, daha çok artar" dediler.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Boztepe AP'ye, Yıldız CHP'ye girdi

ANKARA (ÖZEL)

Sakarya Bağımsız Milletvekili Barbaros Turgut Boztepe de Adalet Partisine girdi. Boztepe için tören düzenlenmedi.

Boztepe, mayıs ayı içinde yapılan CHP Olağan Kurultayından bir süre sonra CHP'den istifa etmişti. Boztepe'nin AP'ye girişiyle, AP'nin Millet Meclisindeki sandalye sayısı da 183'e çıktı.

YILDIZ CHP'DE

Ayrıca dün saat 13.00'te CHP Genel Merkezinde düzenlenen bir törenle Van Bağımsız Milletvekili Salih Yıldız CHP'ye girdi.

(Devamı sa.7, sü.7'de)

CHP neden başarısız oldu?

CHP Manisa Gençlik Kolu Başkanı Fazıllar:

"CHP'li taban denge siyasetinin hesabını sordu"

HÜSEYİN ÇORLU (MANİSA)

CHP neden başarısız oldu soruşturmamızı, bu kez de Egeli CHP'liler cevaplandırdılar. CHP Manisa Gençlik Kolları Başkanı Hüdai Fazıllar 14 Ekim seçim sonuçları üzerine görüşlerini dile getirdi.

Fazıllar seçim sonuçlarını şöyle değerlendirdi:

'Milletvekili ara seçimlerinde CHP'li taraftarlar CHP'den hesap

(Devamı sa.7, sü.6'da)

METİN TOKER

"Yeni bir MC veya CHP-MSP koalisyonu ülkeyi bir yere götürmez"

Kontenjan Senatörü Metin Toker:

"Bir tarafsız başkanlığında AP-CHP koalisyonu tek geçerli yol"

- Toker, böyle bir hükümetin 1981'e kadar işbaşında kalmasını ve Kurucu Meclis hüviyetinde olmasını istedi

ANKARA (ÖZEL)

Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörü Metin Toker, kontenjan senatörlerinden birinin başkanlığında AP ve CHP'den oluşacak geniş ta-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Hesaplaşmanın amacı

CHP Olağanüstü Kurultaya gidiyor. Seçim sonuçlarının CHP içinde bir hesaplaşmaya yol açacağı 14 Ekim akşamında belli olmuştu. Şimdi çeşitli bölüklerden oluşan muhalefetle, parti içi iktidar, yenilgiye kendilerince bir gerekçe bularak birbirlerini suçlayacaklar.

14 Ekim seçimleri CHP'nin kendini toparlaması açısından bir uyarıdır. Halkın Ecevit hükümetine gösterdiği tepki doğru değerlendirilebilirse, bu hem CHP için, hem de ülkemiz için hayırlı olur.

Bundan altı ay kadar önce yapılan kurultayda görülemeyen gerçeklerin, bugün görülebilmesi mümkündür. Dileğimiz, partinin neden başarısız olduğunun gerçekçi bir şekilde tespit edilmesidir.

Seçim yenilgisinin sorumlusu kimdir veya nedir? Ecevit'in beceriksizliği mi, seçim yapılan illerdeki yöneticiler mi, yoksa başka kişiler mi? CHP Kurultayında, korkuyoruz bazı kurbanlar arana-

(Devamı sa. 7, sü.4'de)

Aydınlık

Sıkıyönetim iki ay daha uzatılıyor

ANKARA(ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit başkanlığında dün toplanan Sıkıyönetim Eşgüdüm Toplantısında iki aylık Sıkıyönetim uygulaması değerlendirildi. Ecevit saat 11.00'de Cumhurbaşkanıyla görüştükten sonra, Genel Kurmayda eşgüdüm toplantısına katıldı.

Pazartesi günü de Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Fahri Koru-

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

Ankara Merkez Cezaevi 1. Kısımda "yalnız Milliyetçi Hareket Partisini savunacaksın, yoksa başına sopa iner"

Armağan Anar
TUMAD DER GENEL BAŞKANI

Başka bir cezaevinden rapor almak için Ankara'ya gönderildim. Rapor almam için Ankara Cezaevinde geçici olarak kalmam gerekti. Cezaevine girince gardiyanlar üzerimi aradılar, sonra da 30-40 kişiyle birlikte gardiyan nezaretinde Cumhuriyet savcısına çıkardılar. Savcının bizlerden ilk sorduğu soru hangi siyasi görüşü benimsediğimiz oldu. Ben de "Hiç bir siyasi görüşüm yok" dedim. Beni birinci kısıma yazmış. Gardiyanlar beni birinci kısmın birinci koğuşuna götürdüler.

Bu koğuşta kaldığım süre içinde gözümle gördüklerim ve bizzat yaşadığım olayları herkesin duymasını istiyorum. Çünkü bunlar bana, kendisine "Ülkücü", "Milliyetçi" diyenlerin gerçek yüzlerini gösterdi.

Birinci koğuşa ilk girdiğimde karşıma çıkan ilk kişi, kendisine "Aza" denilen Mehmet isimli bir mahkum oldu. Bu kişi üç arkadaşımla birlikte bizi savcı gibi yeniden sorguya çekti. Suçumuzu, cezamızı, doğum tarihimizi, anne ve baba adlarımızı, evli veya bekar olduğumuzu, kaç çocuğumuzun olduğunu vs. sordu. "İşte burada bizim bir başkanımız var. Sakın O'na 'başkanım'dan başka bir şey söylemeyeceksiniz" dedi. Yani O'na ismiyle seslenmememizi mutlaka 'başkanım' dememizi söyledi. Ben başkanın ne olduğunu bilmediğim için "Ne başkanı hemşerim" diye sordum. Mehmet Aza bana dik, dik bakmaya başladı. "Siyasi başkan" dedi. Sonra da bize "Herkes maddiyatına göre teşkilata yardım etsin" dedi. Teşkilatın ne olduğunu sordum, "Buraya biz sizler için geldik" dedi. Başka tekrarlamadım. Yanımdaki arkadaşlar 2'şer, 3'er yüz lira para verdiler. Ben de 100 lira verdim. Fakat sonra benim paramı geri verdiler. Başkana sordum "Niçin parayı geri verdiniz" diye. Senin cezan ağırmış dediler.

O gece saat üçte uyurken bir şahıs beni uyandırdı. "Niçin uyandırdın?" diye sordum. "Namaz kılmadın" dedi. Ben de "Ne zaman namaz kılacağız" dedim. "Bu gün geçti yarın kılarsın?" dedi. Ben de sordum "Namaz kılmak mecburi mi?" diye. 'Evet' dedi. Ben de "Mecburen namaz kılmam, kılarsam içimden gelirse kılarım" dedim. "Seninle konuşuruz" dedi.

Bayramdan önceki akşam ise saat 9.00'da başkan para toplamaya başladı. Kişi başına 15 lira topluyordu. Fakat içimizden Bursalı Mehmet arkadaşın parası yokmuş. 'Param gelirse veririm' dedi. Başkan "Arkadaşından al ver" dedi. Kaya Bey isimindeki bir mahkum ise "Başkanım niçin bugün 15 lira topluyon?" diye sorunca, "Senden başka müdahale eden yok mu?" diyerek münakaşa çıkardılar. Başkan yatağının altından lastik bir cop alarak mutfak kısmına doğru yürüdü. Aza, Mehmet, Kaya arkadaşı mutfağa çağırdı. Kaya arkadaş "Niye mutfağa gideceğim?" deyince, başkan tekrar elindeki copla Kaya arkadaşın yanına geldi ve gelir gelmez de 'Araya gelmen ha' diyerek copla Kaya arkadaşa vurmaya başladı. Koğuştaki arkadaşlar araya girince olay büyümedi.

Bu toplanan paralardan başka, her gece 5'er kişiden 10'ar lira para alınır. Her hafta koğuştaki tüm mahkumlardan 10'ar lira toplarlar. Tabiki bu paraları hep 'Teşkilat'ın adamları toplar. İdarenin verdiği sabunları başkan alır. Mutfak kısmında tek kişilik bir banyo yeri var. Bir teneke su ile banyo yapabilmek için teşkilatın adamlarına 15 lira vermek zorundasın. Çamaşır yıkamak için de bir teneke suyu 15 liraya almak gerekiyor.

Teşkilatın adamları bunlarla da yetinmiyor. Mahkumlara görüşten 4 veya 5 paket sigara gelirse teşkilatın adamları 1 paketini alırlar. Görüşe giderken teşkilatın adamlarıyla gitmek zorundayız. Revire de teşkilatın adamlarıyla gitmek mecburidir. İdareye ise başkan veya Aza denilen kişiyle gidilir. Bir mahkum yalnız olarak idareye gidip bir derdini söyleyemez.

'Solcuyum' dersen başkan tarafından Ara kısıma çekilip dövülürsün. Teşkilatın adamları birinci kısım 3. koğuşta kalan 15 kişiyi solcudur diye araya çekip dövmüşler. Bu kişileri bahçede birbirlerine dert yanarken gördüm. Ayrıca bahçede kulak misafiri olduğum bir başka şey de şu oldu: Teşkilatın adamları oturmuş konuşuyorlardı. İçlerinden birisi diğerlerine üzülerek "Bir otobüs dolusu komünist kurşunladım, bir tanesine bile isabet etmedi" dedi. Bir başkası da "3 cezaevinden kaçtım. Birinde imtihan için okula gitmiştim, okuldan da kaçtım. Her kaçışımda bir komünist öldürdüm" dedi. Kendisine "Kan davası mı?" diye sordum. "Hayır" dedi. "Komünist öldürdüm." dedi. "Üzerime isnat edilen sadece üç kişi, daha birçok hadisem var" dedi övünerek.

Teşkilatın adamlarından kurtulmak için 1. kısımdan 2. kısıma kaçanlar çok oluyor. Yanlız Milliyetçi Hareket Partisini savunacaksın yoksa sopa başına iner derler.

Her mahkum arkadaşa görüşten gelen eşyalar kaybolur. İdareye gidip soramazsın. Çünkü eşyaları alanlar başkanın adamlarıdır. Başkansız da idareye gidip şikayetini yapamazsın. Çünkü şikayet etsen hayat tehlikesi var.

Başkent Ankara Cezaevinin 'Ülkücü siyasi' denilen kısımını Başkan ve O'nun yönetimindeki 'Teşkilat'ın adamları yönetiyor. Eğer kendi görüşlerini savunursan her şeyde öncelik tanırlar, eğer solu savunuyorsan gece saat 3'de araya çekip epeyce işkence yaparlar. Benim gibi iç yüzlerini bilmeden 'Ülkücü'lerin yanına düşenin hali perişan. 19 gün 1. kısmın 1. koğuşunda kaldım her gece can korkusu çektim. Amaçları ne onu da anlayamadım. Mahkumları aptes almaya, namaz kılmaya zorluyorlar ama kendileri ne aptes alıyor ne de namaz kılıyorlar. Maksatları insanlara zulüm etmek mi?

"Bu yazıyı 'milliyetçiler'in işkencelerine uğrayan kader kurbanları için yazdım"

Ben... Ankara Merkez Cezaevinde sekiz ay kaldıktan sonra Adalet Bakanlığının emriyle... Cezaevine normal sevk olarak geldim.

Sizlere anlatmak istediğim şu ki, ben cezaevine düşeli tam 10 ay oldu. Bu 10 ayın 8 ayını cehennem hayatı yaşadım. Bunun sebebi ise Ankara Merkez Cezaevinin 1,2,3 üncü koğuşların milliyetçiyiz diye geçinen bir avuç çapulcunun, vatan haini ve canilerin elinde bulunmasıdır. Bu çapulcu takımını, can ve ırz düşmanlarını, kendisine 'başkan' dedirten, saygı ve hürmet isteyen, milliyetçi gözüken, aslında bir numaralı kiralık katil ve eşkiya olan bir kişi yönetmektedir.

Ben size bunlar arasında geçen 8 uzun ayımı anlatacağım. Beni, cezaevine düştüğümde birinci kısım 3. koğuşa verdiler. Burada 20-25 yaşlarında olduğunu sandığım Burhan Temiştekin isimli, kendisine 'başkan dedirten bir kişi var.

Bu kişi mahkumun parasını zorla alıyor, mahkumları zorla namaz kılmaya, oruç tutmaya zorluyor, bunları yapmayana işkence yapıyor. Ama kendisi sadece ramazan günleri ve cuma günleri namaz kılar. O da aklına gelirse.

Hafta sonu meydancı parası toplanır. Bu toplanan paranın hepsi 1500 liradır. Fakat, 'başkan' ve adamları koğuşu elinde bulundurdukları için meydancıya sadece 200 lira verirler. Tabii ki kalanı kendi ceplerine gider. Çay ocağı onlara çalışır.

'Başkan'ın önünden geçerken kayıtsız şartsız hemen ayağa kalkmalısınız. Yoksa vay halinize. Bir keresinde buna kendi gözümle şahit oldum. 70 yaşındaki, daha doğrusu dedesi yaşındaki bir mahkumu döve döve hastanelik ettiler. Cezaevi müdürü de, onların destekçisi olduğu için bu olaylara hep göz yumdu. Ve adamı hastaneye değil de cezaevinin revirine kaldırdılar. Zavallı adam revirde tam üç gün yattıktan sonra başka bir kısıma, yani normal mahkumların içine kaçtı.

Koğuşta tam bir diktatörlük kuran 'başkan' ve adamları her gece bir bahane bularak bir kişiyi falakaya yatırıp, zevkle döverler. Her gün sıra bana da gelecek diye ölüp ölüp diriliyordum. Ellerine alınca, bayıltmadan bırakmıyorlar. Nitekim bir gün sıra bana da geldi. Ellerinden ancak mahsus bayılmış gibi yaparak kurtuldum.

Bu kişiler yaptıkları canilikleri, yıktıkları yuvaları, işkence yaptıkları insanları, nasıl öldürdüklerini anlatıyorlar. Bir kızın ırzına nasıl geçtiklerini en ince detaylarına kadar zevkle anlatıyorlar. Ve onlarda en çok suç işleyen başkan olur. Bu başkanın özel olarak kendilerinin yaptığı, Anayasa adını verdikleri kalın ve ince olarak iki tane sopaları var. Ankara şubesinin attığı dayak onlarınkinin yanında devede kulak kalır. Aynı zamanda kendilerinden olmayan mahkumlara dik bakar, sert konuşup hatta küfür bile ederler. Kendilerini Kaf dağında sanan bu kişiler normal mahkuma köle muamelesi yapar, zorla çalıştırmak isterler. Çalıştırırlar da. Çalışmayanın sonu revir olur.

Cezaevi müdürü bu soysuzların yandaşı demiştim. Yanlış anlaşılmasın Ankara Merkez Cezaevinde iki tane müdür vardır. Yozgatlı olan onların tarafından. O zaman birinci kısım 2. koğuşta kalan şimdi ise Mamak Askeri Cezaevinde bulunan Selahattin Arpacı isimli azılı kanlı katil tüm cezaevindeki 'milliyetciyiz' diyen canilerin başkanıdır.

Birinci kısım 2. koğuşta muşta, bıcak, hatta silah ve diğer kesici alet, delici aletler bulunduğu halde 'başkan'ının ve yandaşlarının adamları olan bazı gardiyanlar, bunlara ya önceden haber verip saklamalarını sağlarlar ya da aramaya girince kendileri alır ve sonradan onlara geri verirler. . Bu adamlar başkan ve adamlarının dövdüğü mahkumların her şikayetini, onların aleyhine söylediği her sözü hemen onlara ulaştırıyorlar. Ne yazıkki devlet elbisesi giyen bu gardiyanlar devlete ihanet ediyorlar.

Ankara Merkez Cezaevinde yatan 'milliyetçiler' insana bıyığı, tipi ile değer veriyorlar.

Sizi şerefimle ve namusumla temin ederim ki, bu yazdıklarım satırı satırına, harfi harfine doğrudur. Bu yazıyı kendim için yazmış değilim. Orada kalan suçsuz günahsız bir sürü kader kurbanı mahkum var. Bu işkenceler onlara da uygulanmaktadır. Bu yazıyı onlar için yazdım. Çünkü Ankara Merkez Cezaevindeki birinci kısım 1-2-3. koğuşlar hapishane içinde hapishane yaratılan, kula kulluk yapılması istenen bir yerdir.

11 Ekim 1979
(Adı bizden saklı)

FİKİR MEYDANI

ŞEKER PANCARI VE ÇÖZÜM BEKLEYEN SORUNLAR

Hasan Ayvaz

Şeker pancarı yıllardan beri ekilir, binbir cefayla meydana getirilir. Ürün ortaya çıkınca üreticinin kulağı radyoda gözleri basındadır. Pancar üreticisi ektiği ürünün kaça alınıp kaça satılacağını bilmeden yıllardır çalışır durur.

Nisan ayı olunca köylümüz dişiyle tırnağıyla bir avuç toprağını işlemeye başlar ekime hazırlar. Ama hep içinde kuşku vardır. Çünkü "Emek en değerli varlıktır." Toprağın her zerresinde sayılarca ter döker. Kafasıda ise sorular döner durur.

Bitmeyen sorunlar

Zahmetli ve çok masraflı bir ürün olan pancar, ülke ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Böyle olmasına rağmen pancar rekoltesi yıldan yıla azalmaktadır. Gelmiş geçmiş hükümetler bu konuda berrak bir politikaya sahip olmamışlardır. Hep süslü beyanatlarla "Şu kadar şeker fabrikasına sahibiz" derler. Ama, bu 20'nin üzerindeki fabrikaların işleyeceği şeker pancarının nasıl temin edileceği üzerine düşünen yoktur. Büyük yatırımlarla meydana gelen bu fabrikalar yılda ancak üç aylık bir zaman için üretim faaliyetinde bulunurlar. Yılın diğer dokuz ayında verimsiz topraklar gibi nadasa bırakırlar. Bu sorun çözümsüz bir konu değildir. Kısacası pancar ekimini teşvik, bu halkadan kavrayarak üretimi artırmak. . . Teşvik için de uygun bir taban fiyatı koymak ve pancak ekimi yapılırken taban fiyatını ilan etmek. . . Yeterli bir taban fiyatı, pancarı ekmeden kaça alınıp satılacağını bilmek çiftçiyi teşvik edecektir. Bu konudaki kuşkusunu giderecektir. Yıllardır da hükümetler de bunu istemektedir.

En önemli konulardan biri de verilen avansın azlığı ve pancar parasının geç verilmesidir.

Avans çiftçiye ürününü çapa, seyreltme söküm masraflarını karşılamada yardımcı olmak gayesiyle veriliyor. Fakat verilen miktar o kadar düşüktür ki, köylünün masrafları yanında komik bir rakam olarak kalmaktadır; Dönüm başına 250 Türk lirası. . . Halbuki seyreltmeden söküme kadar yapılan masraflar dönüm başına ortalama 3 bin liradır. Avans azami iki defa verilir. Bu da toplam 500 liradır. Geriye kalan 2500 liralık farkı çiftçi mecburen borçlanarak temin eder. Bunu da yüksek faiz karşılığında aracı ve tefeciden alır.

Hal böyle olunca hem çiftçi hem işçi ikili bir mağduriyetle karşı karşıya kalmaktadır. Çiftçinin ızdırabı bununla da kalmaz. Nisan ayında ektiği pancarı eylül ve ekim ayının 25'ine kadar teslim etmesine rağmen, paranın aralık'ın sonunda, çok kez de yeni ekim yaptığı aya, yani nisan ayına kadar ancak alır. Pancar ekimini çoğunlukla az topraklı çiftçiler yapmaktadır. Bunların başka bir yan gelirleri de yoktur. Bir parça tarlaları vardır. Onu da pancara ayırmışlardır. Pancar parasını alınca bırakalım yeni ekim için sermayeyi, borçlarını bile zor karşılar.

Şeker oranı?

Son iki yıldır yeni bir uygulama yapılmaktadır. Ekilen pancarın şeker oranına göre prim vermek. . . Bu uygulama da, pratikte yeni sorunlar yaratmıştır. Bunu şöyle bir örnekle açıklayalım: Tarlası iki parsel ve yan yana olsun. Örneğin Maraş'ta yapılan dağıtıma göre, bu parselin birisi pancarını Narlı kantarına, diğeri ise Köprüğazı kantarına dökmektedir. Yapılan incelemede bu kantarlardan birisinin aldığı numunenin şeker oranı yüzde 16 diğerinin yüzde 18'dir. Şimdi takımdaş olan bu çiftçilerin arasındaki eşitsizliğin izah edilecek bir yanı yoktur. Böyle olaylara çok sık rastlanmaktadır.

Silo durumu

Üreticinin karşısındaki en önemli sorunlardan birisi de "silo"dur. Örneğin, Maraş bölgesini ele alalım. Çünkü bazı bölgelerde silo hakkı verilmesine rağmen Maraş'ta bu eksiklik kendini gösteriyor.

Bölgede bir tek Elbistan alım merkezine silo yapma hakkı tanınmıştır. Bu sorun esas olarak Pazarcık, Türkoğlu ekim sahalarında görülmektedir.

Silo yapımı şu açıdan önemlidir. Maraş bölgesinde de vagon bulma sorun olmuştur. Nakliye işini başkalarına yaptıran çiftçi bu konuda zor duruma düşüyor. Günlerini gidip istasyonda beklemekle geçiren çiftçi ve tarktör, külfetli sorunlar çıkartıyor. Öyle zaman oluyor ki bir çiftçi 20 dönüm pancarı çekene kadar birkaç tane traktör değiştiriyor. Traktör sahipleri de haklı. . . Bir römork pancar için günlerce istasyonu beklemek işlerine gelmiyor. Aynı durum çalışan işçiler için de geçerli. Vagon yok, işçi çalışıyor. Pancarı söküp tarlaya yığıyor. Çalışmazsa işçi mağdur oluyor, çalışsa sökülen pancar gitmiyor. Güneşin altında kaldıkça fire veriyor. Böylece sonuçta çiftçi de mağdur oluyor. 10 günde yapılacak bir iş, bu şartlarda bir ayda zor bitiriyor. Yetkililer bu konunun üzerinde titizlikle durmalı TCDD ile sistemli anlaşmalar yaparak bu konuyu çözüme bağlamalıdır.

Üyelik

Diğer bir mesele de pancar kooperatiflerine üyeliktir. Bu alanda tam bir imtiyazlılık ve bölgecilik hüküm sürüyor. Bu konuyla ilgili bir çiftçi şunu söylüyordu;

"1960 yılından beri ben bu kooperatifin ortağıyım, her pancar ektiğimde kesinti yaparlar. Bu konuda kârımız ne zararımız ne? Bir gün bir yetkililinin ağzında bu konuda aydınlatıcı bir açıklama duymadık."

İşte çiftçi güvensizliğini böyle ifade ediyor. Kooperatifin seçimleri olur kongresi olur, çiftçinin haberi bile olmaz. Ama sağlanan kredilerle traktör sahibi olanlar vardır. . . Sağlanan kredilerle hayvan besleyen bir avuç imtiyazlı gruplar vardır.

Kantarlarda yolsuzluk

Son yıllarda, özellikle de bu yıl kantarlarda çalışan memurların yolsuzlukları büyük tepkilere yol açtı. Zaman zaman çiftçilerle kantar memurları arasında kavgaya kadar varan olaylar meydana geldi. Çiftçiler yıllardır bu durumun düzelmesini bekliyor. Bazı pancar alım görevlileri, römorkları eksik tartarak, fabrikanın koyduğu yüzde 15'lik fireden yaptıkları artışlarla sağladıkları pancarları ek fişler düzenleyip satıyorlar. Pancar Bölge Şefliği bu konuda defalarca uyarılmasına rağmen ciddi tedbirler almadı. Yolsuzluk yapan memurların yerini değitirmekle yetindiler. Ancak bu uygulama da pancar çiftçisinin gönlünü rahatlatmadı.

Sonuç

Kısaca bahsi geçen konuları toparlayacak olursak.

1) Taban fiyatı günün şartlarına göre zamanında ilan edilmeli.

2) Avans miktarı artırılmalı ve zamanında ödenmelidir.

3) Şeker oranı tespitindeki eşitsizlik ortadan kaldırılmalıdır.

4) Silo meselesi ve taşıma imkanları çözümlenmelidir.

5) Bölge şefliklerince kesilen ortaklık paralarının akibetleri hakkında zama zaman çiftçiye bilgi verilmelidir.

6) Kantarlardaki yolsuzluklarla ilgili olarak yetkililer konuya ciddiyetle eğilmelidir.

Şeker pancarının ekonomideki önemli yerini alabilmesi için bu sorunlara en kısa zamada çözüm bulunmalıdır.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

Başbakan olmak mı zor, olmamak mı?

En kestirmesini yine Erbakan söyledi.

Televizyon ekranından Demirel'in evine sızarak ve gözünün icine bakarak, dedi ki:

"Kaçamazsın, kaçamazsın. . .

Sen hükümet kurmaktan kurtulamazsın. . ."

Ardından da ilave etti:

"Verin ülkeyi 6 ayda düzelteyim, dedin. . .

Hadi düzelt de görelim. . ."

Düzeltirim demesi kolay. . Oysa bırakınız ülkenin kötü hal ve gidişini düzeltmeyi, yeni bir hükümet kurmak bile öylesine zor ki.

Zor olduğu Demirel'in halinden belli değil mi?

Seçim kampanyası sırasında günde dört saat uyuyabilen Demirel, bugün ona da fırsat bulamıyor.

Güniz Sokaktaki evinin ışıkları sabahlara kadar yanıyor.

AP kurmayları, yaptıkları temasların sonuçlarını aktarmak için, sabahlara kadar Demirel'in evine taşınıyor.

Temasların sonuçlarına göre, Demirel habire hesap yapıyor.

Kendi kendine de hayıflanıyor:

"Başbakan olmak mı zor, olmamak mı zor?

Gel, sen onu bir de bana sor. . ."

Hükümeti kursa, başbakan olsa ne yapacak?

Yaklaşan kış aylarının çığ gibi sorunlarının altından nasıl kalkacak?

Öyle ya. . .

Dünyada petrol fiyatları almış başını gidiyor ki, tutabilene aşkolsun.

Türkiye, zamlı tarifeden petrol alabilmek için gerekli dövizi arasın ki bulsun.

Artan petrol fiyatlarıyla başa çıkamayan Avrupalı bile, evindeki kaloriferi iptal ettirmiş, yerine soba kurmuş. . .

Gel de, böylesine ekonomik kriz içindeki bir dünyada Türkiye'yi yönet. . .

Halkın geçim derdini bir parça hafiflet. . .

Kuyrukları, işsizliği, pahalılığı yoket. . .

Ülkeyi 6 ayda düzelt. . .

Üstelik şimdiki prestijini, oy oranını önümüzdeki genel seçimlere kadar muhafaza et. . .

Mümkün mü?

Değil.

Zaten mümkün olmadığı içindir ki, Demirel, kara kara düşünüyor:

"Hükümeti kursam bir dert, kurmasam başka dert. . ."

Kurmasa; bu sefer Ecevit'i, Erbakan'ı, Türkeş'i biraraya gelip, koro halinde aynı nakaratı söyleyecek:

"Senin oy verip desteklediğin Demirel, hükümeti kurmaktan kaçıyor, ey millet. . ."

Ara seçimlerin neticesi, Demirel'i, öylesine zor durumda bırakmış ki, ne yapsa caresiz...

Meclis aritmetiği desen, AP açısından son derece elverişsiz. . .

CHP'nin milletvekili sayısı 200'ün yukarısında. . .

AP'nin milletvekili sayısı 200'ün altında. . .

Bu şartlarda, tek başına iktidar olamaz. . .

Dıştan destekli bir AP azınlık hükümeti, uzun süre ayakta kalamaz. . .

MC desen, bir daha "bitli yorganın" altına yatılmaz. . .

Ne kalıyor geriye?

AP–CHP işbirliği. . .

Ona da, "erken seçim" şartı olmaksızın yanaşılmaz. . .

O olmaz, bu olmaz, peki n'olacak?

Demirel; "Sabah ola, hayrola. . . " diyor.

Diyor ama, o sabahların kendisine pek hayırlı gelmeyeceğini iyi biliyor.

Onun içindir ki, "Düşünen Adamı" oynuyor ya zaten.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Neden bakkalla süpermarket aynı vergiyi ödüyor?

Tüm işçi köylü ve diğer esnaflar gibi bakkallar da kendi emeğiyle çoluk çocuğunu geçindirmeye çalışıyor.

Bir lokma ekmek için sabahın karanlığından akşamın körüne kadar dükkanı beklemekte ve didinmektedir. Ne yazık ki, diğer geri kalmış toplumlar gibi toplumumuzda da işçiler, memurlar, köylüler ve esnaflar ezilmektedir.

Bu ezilmişlik I. MC ve II. MC ile birlikte sözde halkın umudu olan şimdiki CHP hükümetinde son haddine varmıştır.

Bakkallar da yoksul halk gibi öyle soyulup soğana çevrilmiş ki: bir yılda 500-600 dolayında bakkal dükkanının kepengi çekilip kilit vurulmuştur. Ama neden bu kadar bakkal dükkanı kapanmış ve kapanmakla karşı karşıya kalmıştır? Bunları tek tek sıralayalım:

1) Vergi adeletsizliği: Sermayesi 30-40 bin lirayı geçmeyen bir bakkal asgari 12 bin lira ödemektedir. Büyük süper marketler ve eşdeğerindeki büyük bakkalar da.

2) Fiyat Artışları: Zam, zulüm, anarşi gittikçe artmaktadır. Bu da bakkallar üzerinde büyük etki yaratmaktadır.

Fiyat artışları yüzünden sermayesi az olan bakkallar bir şey alamayacak durumdadırlar. Bir taraftan da süper marketlerin ve Belediye Tanzim Satış Mağazalarının doğrudan doğruya üreticiyle ilişki kurup malların daha ucuz satılmasıyla bakkalların müşteri kaybetmesine sebep olmaktadır. Diyelim ki bakkal da malı ucuza satsın. Ama o kadar sermayesi yoktur ki doğrudan doğruya üreticiyle ilişki kurabilsin. Mecburen eşyayı aracılardan alacaktır.

3) Anarşinin bakkallara da bulaşması: Bakkallar yazının başında da belirttiğimiz gibi bir lokma ekmek için didinip çalışmaktadır. Bir lokma ekmeğe de göz diken aracı tefeci gibi sağ terörıstler ve sahte solcuların bakkallardan haraç almaları, tehdit etmeleri ve hatta öldürülmeleri.

4) Stokçuluk-karaborsacılık: Bu Türkiye'de her zaman duyup işittiğimiz bir konudur. Bu stokçuluğu ve karaborsacılığı yapan bakkal mıdır? Elbette hayır.

Toptancılar, büyük marketler stokçuluğu yapar, devlet gelir bakkallarda arama yapar, devlet gelir bakkalı tutuklar. Örneğin, Tekel'e giden bir bakkal 2-3 kilo sigarayla döner, gelip vitrine koyup satar. Süper-market niteliğindeki bakkallardan Tekele arabasıyla gelir, ne bankanının kuyruğunda bekler, ne de Tekelin kuyruğunda. Doğru vezne bölümüne girer, parasını sayar, teslim eder, alır 1-2 koli sigarasını, çeker gider. Dükkanına sigara istemeye gittin mi, inanın ki yok der.

5) Savurganlık:

Hangi bakkala giderseniz gidin ve sorun, haftada en az 20-30 koli mukavva-karton birikiyor. Diyelim ki, bu koli ve mukavvalara eşya yerleştirilip ve ambalajlanıyor, güzel. Ama bu kağıtlar ne oluyor, tekrar eşya konuyor mu ve bir şeye yarıyor mu? Hayır, ama neden? Çünkü kapitalistler malını satmak için ambalajın fiyatını da eşyanın üzerine koyuyor. Diyor ki "Ben bunun parasını alayım da ne olursa olsun. Nasıl olsa sermayemle tekrar ambalaj kağıdı ve ambalaj plastiğini alırım" der ve bunun yükünü de halk çeker. Çünkü ambalaj fiyatı da o eşyanın üzerine biniyor ve onun bedelini de fabrikatörler değil de halk ödüyor. Bakkala da yaramadığı için ya alıp sobasına koyup yakıyor ya da çöpe atıyor.

Sorunları sıraladık. Bu böyle mi gidecek? Çözüm yolu yok mudur? Elbette vardır.

Tek çözüm yolu, zamların dondurulması, bakkallara yeni haklar tanınması, vergi adaletsizliğinin giderilmesi, kredi olanaklarının her bakkala tanınması, anarşinin köküne inilmesi, devletin aradaki toptancı-tefeciyi kaldırıp kensinin meseleye el atması, savurganlığın önlenmesi ve bu ambalajların depozitinin alınması ve ambalaj fiyatlarının eşya üzerindeki etkisinin kaldırılmasıdır.

Bakkalların sorunları ancak bu halde birazcık da olsa çözümlenebilir. Aksi halde bakkalların hepsine de kilit vurulur. Ve ayrı bir işsizler ordusu devletin başına yük olur.

İsmet Arslan

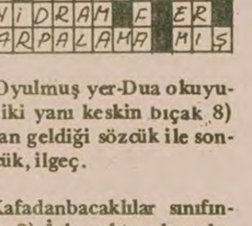
BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Tanıtma, propaganda vs. amaçlarıyla duvarlara yapıştırılan yazılı kağıtlara dehir-Yurdumuzun bir bölümü. 2) Kaynaşmak, bir arada bulunmak. 3) Şenliklerde caddelere kurulan kemer-Tersi kazmak işi. 4) Bir erkek adı-Şan, ün. 5) Çok cimri-Orduya yardımcı olarak kurulan silahlı halk kuvveti. 6) Oyulmuş yer-Dua okuyucu. 7) Çelişki (eski dil)-Tersi iki yanı keskin bıçak. 8) Tersi değerli bir taş-Arkasından geldiği sözcük ile sonrakiler arasında ilgi kuran sözcük, ilgeç.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Kafadanbacaklılar sınıfından bir mürekkep balığı türü. 2) İşlemekte olma durumu, çalışkanlık. 3) Çalışma koşullarını ve işçi işveren ilişkilerini düzenleyen yasa. 4) 'Şıra'nın yarısı-Fırlatmak. 5) Boru sesi-Bir harfin okunuşu. 6) Abide-Bir emir. 7) Kimyada Neon'un simgesi-Eli yatkın, becerikli 8) Sürtünme sonucu incelme, yıpranma. 9) Vücudumuzun bir bölümü-Tersi zekası ve yetenekleri çok yüksek düzeyde olan kimse. 10) İki şeyin birbirine göre üstünlüğünü tartma. 11) Evren. 12) Akıl-Tersi santimetrenin kısa yazılışı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Mümtaz Soysal (Sağda) Kıbrıs Türk kesimi yöneticileriyle danışmanlık yapıyor.

Kıbrıs Türk yönetiminin anayasa danışmanı

Mümtaz Soysal, "Bi-zonal" kavramı kabul edilmeden görüşmelere oturmayız dedi

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI

Mümtaz Soysal Kıbrıs sorununun çözümü için hazırladığı Anayasal tezleri Kıbrıs Türk Kadınlar Konseyi'nin düzenlediği bir toplantıda savundu ve "bi-zanal" kavramı kabul edilmeden görüşmelere oturmayacaklarını söyledi.

18 Ekim 1979 Perşembe gecesi yapılan toplantıda Mümtaz Soysal, tezlerinin gücünün insan haklarını savunmadan kaynaklandığını ileri sürdü. Mümtaz Soysal kendisinin hazırladığı Anayasada getirilen insan hakları kavramının bütün dünyaca benimsenebileceğini iddia etti.

Mümtaz Soysal konuşmasının bir bölümünde şunları söyledi:

"Türk tezinin insan hakları açısından iyi anlatılması ve iyi anlaşılması gerekir. Dış dünyaya Türk tezinin dayandığı temelin bu olduğu anlatılmalıdır. Yoksa Türkiye'nin güvenliğini ileri sürülerek haklılığımız kanıtlanmaz."

ZAYIF MERKEZİ HÜKÜMET
GÜÇLÜ FEDERE HÜKÜMETLER

Soysal, kendisinin hazırladığı Anayasal önerilere yöneltilen eleştirileri de cevaplandıracağını belirtti ve şu görüşleri savundu:

"Türk tezinin genelde adayı bölmeyi hedeflediği söyleniyor. Hazırladığımız tezlerde belirttiğimiz sorumluluklar taraflarca yerine getirilmezse, Ada bölünür. Eğer sorumluluklar gerçekleştirilirse beraber yaşanabilir.

"Türk tezi sadece Kıbrıs'taki Türk toplumunu korumaya yönelik değil, iki ulusal toplumun da insan haklarını korumaya yönelik bir tezdir."

Soysal kendi tezlerinin bir federasyon içerisinde düşünülebilecek en zayıf, merkezi devlet yapısı oluşturmayı hedeflediğini, iki federal devletin yetkilerinin geniş olmasının ise Kıbrıs için gerekli olduğunu savundu. Bu ihtiyacın kavga eden iki insanı ayırma gibi, kavgalı iki toplumu ayırmaktan doğduğunu söyleyen Soysal,. zayıf merkezi hükümet tezinin özünün bu anlayış olduğunu vurguladı.

Mümtaz Soysal, getirdiği önerilerin klasik insan haklarını değil, ekonomi ile insan haklarını birleştirdiğini, toplulukların tek tek kendi bağımsız ekonomilerini kurmayı sağlayacak öneriler olduğunu savundu. Soysal, 19 Mayıs 1979'da Denktaş ile Kipriyanu zirvesinden sonra başlayan toplumsal görüşmelerin kopuşunda bölge kavramının önemli bir yeri olduğunu söyleyerek, bu konuyu geliştirmek istediğini kaydetti. Soysal, eskiden her iki toplum liderinin bi-regional kelimesini kullandıklarını, sonradan Kıbrıs Türk tarafının, "bi-zonal" kelimesini kullandığını belirterek, bu kavramların ilk kullanıldığında eş anlamlı olduğunu, ancak tarafların yorumlamalarıyla bu terimlerin bugün ayrı anlamlar kazandıklarını iddia etti. Rumların kullandıkları "bi-regional" kelimesiyle oluşacak federasyon arasında coğrafi bir sınırın olmasını, güçlü bir merkezi hükümetin bulunmasını, tek tek federal devletlerin yetkilerinin zayıf olmasını istediklerini belirten Soysal, Rumların toprağa bağlı ekonomik ve sosyal hakları reddettiğini söyledi. Türk tarafının "bi-regional" ve "bi-zonal" sözleri üzerinde ısrarla durması gerektiğini söyleyen Soysal, "bi-zonal" kavramı kabul edilmeden görüşmeye oturmayız" dedi.

Soysal, tezinin anlamlı olması için Kuzey Kıbrıs'ta yaratılacak düzenin insan haklarına saygılı olması gerektiğini, Kıbrıs Türk tarafının insan haklarına saygılı olmaması durumunda, tezlerinin diğer tarafa kabul ettirilmesinin zorlaşacağını söyledi.

"TÜRKİYE KIBRIS
SORUNUNDA
TARAFTIR"

"Yabancı bir ülkenin profesörünün Kıbrıs'a Anayasa hazırlamasını doğru buluyor musunuz? şeklindeki sorumuz üzerine Soysal, kendisinin insan haklarına saygılı bir Anayasa hazırladığını, öne sürdü ve öyle bir Anayasa hazırlanmasında görev almaktan sevinçli olduğunu söyledi. Bunun yanısıra, Türkiye'nin 1960 Anlaşmaları gereğince Kıbrıs sorununda taraf olduğunu belirterek buna hakkı olduğunu iddia etti. Soysal toplumlararası görüşmeler başlarken, Birleşmiş Milletler ve Rum tarafının da aynı gerekçeyle kendisinin danışman olarak görüşmelere katılmasına karşı çıktıklarını, ancak Türkiye'nin Kıbrıs'ta 1960 Londra ve Zürih anlaşmaları gereğince taraf olduğunu söyleyerek görüşmelere katıldığını sözlerine ekledi.

Soysal'ın konuşmasının ilginç bir yönü de, Amerika ve Avrupa'nın "Haçlı ruhuyla" hareket ettikleri Türklerin Orta Doğuda bir güç olmaya ve Orta Doğuya sahip çıkmaya başlamasını engellemek için ellerinden geleni yaptıklarını söylemesiydi.

BI-ZONAL KAVRAMI

"Bi-zonal", iki ayrı "zone" yani iki ayrı askeri nüfus alanının varlığını ifade etmektedir. Kıbrıs sorununun çözümüne ilişkin olarak hazırlanan Anayasal önerilerde, Kıbrıs'ın bir federasyon olması önerilmesine karşılık, her iki federe devletin bir sınırla ayrılması görüşü getirilmektedir. Ayrıca, tezlerde, her iki federe devletin kendi askeri güçlerinin bulunması savunulmaktadır. "Bi-zonal" kavramı, Türk tezinin ayrı askeri nüfuz alanları şeklindeki önerisini ortaya koyan bir kavram olarak ileri sürülmektedir. Kıbrıs Rum tarafı ise, "bi-zonal" kavramına karşı çıkmakta ve ancak iki avrı bölgenin varlığını benimsemektedir. Rum tarafı, iki ayrı askeri gücün varlığının kabul edilmesinin tek bir Kıbrıs devletiyle bağdaşmayacağını savunmaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı

Huang Hua: Vietnam birlikleri çekilirse Kamboçya sorunu çözülür

PARİS

Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Huang Hua, Paris'te yaptığı basın toplantısında, Kamboçya sorununun, ancak Vietnam birliklerinin ülkeden şartsız ve tamamen çekilmesiyle çözülebileceğini belirtti.

Şimdiki kosullarda soruna bir çözüm yolu aranmasının gerçekçi bir girişim olamayacağını belırten Huang Hua, böyle bir çözüm için, henüz bir araya getirilmemiş olan gerekli koşulları yaratmak gerektiğini ifade etti.

Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Guo-feng ile Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing arasında yapılan resmi görüşmelerde, Kamboçya konusunda, her iki tarafın da aynı görüşe sahip olduğu bildirilmişti.

Huang Hua, Vietnam'a yeni bir askeri harekat olup olmayacağını soran bir gazeteciye, ülkesinin istemeyerek Vietnam'a karşı harekatta bulunduğunu, böylece Vietnam'ın kışkırtmalarına karşı kendi öz savunmasını yaptığını kaydetti.

Hanoi hükümetinin Çin için bir tehlike oluşturmadığını söyleyen Huang Hua, Vietnam'ın Asya'nın Küba'sı olduğunu bu koşullarda ülkesinin, Vietnam'ın Güneydoğu Asya'da yayılmasına kayıtsız kalamayacağını belirtti.

Bu arada Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Guo-feng, Giscard d'Estaing ile görüşmelerini bitirdikten sonra Bretagne bölgesinde sanayi tesislerinde incelemelerde bulundu.

Schmidt: "Avrupa'ya Amerikan füzelerinin yerleştirilmesine NATO karar vermeli"

☆Thatcher: "Sovyet silahlanması saldırıya yöneliktir"

ROMA

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Avrupa topraklarında Sovyetler Birliği'nin "SS-20" füzelerine karşı "Pershing-2" ve "Cruise" füze lerinin yerleştirilmesi yolundaki kararın NATO'ya üye ülkelerin oybirliği ile alınması gerektiğini söyledi.

Schmidt, İtalyan TV'sine verdiği demeçte, Bonn hükümetinin Batı ile Doğu arasında askeri denge yanlısı olduğunu belirterek, Sovyetler Birliğinin bazı kaygılar uyandırdığını, ancak bunun görüşmeler yoluyla giderilmesi gerektiğini savundu.

Sovyet yöneticilerinin bir savaş hazırlığı içinde olduklarına inanılmasının büyük bir yanlış olacağını iddia eden Schmidt, Sovyetlerin "SS-20" füze leriyle eski güç dengesini tek yanlı olarak bozduğunu söyledi.Schmidt bununla beraber, Avrupaya Amerikan füzeleri yerleştirilmesi için NATO üyesi ülkelerin arasında "çoğunluğa dayanarak değil' ancak oybirliği ile karar verebileceğini bildirdi.

VİYANA
GÖRÜŞMELERİ

Orta Avrupa'da karşılıklı kuvvet indirimi konusnda yapılan görüşmelerin 215. oturumunda, İngiltere heyeti başkanı Edmin Bolland, Sovyetler Birliği'nin Doğu Almanya'dan 20 bin asker ve bin tank çekmesinin bölgede bir denge oluşturmayacağını belirtti. Bolland, kuvvet dengesinin Batılıların aleyhine bozulduğunu sözlerine ekledi.

Sovyet Heyeti Başkanı Nikolaj Tarasov ile NATO'nun bazı somut girişimlerde bulunmasını istedi.

ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu SALT-2'de yeni bir değişiklik yapılmasını öngören bir tasarıyı beşe karşı on oyla reddetti.

Tasarı, Sovyet "Odler" tipi Dizel denizaltıların SALT-2 kapsamına alınmasını öngörüyordu.

Komisyon daha önce de stratejik "Backfire" bombardıman uçaklarının SALT-2 kapsamına alınmasını reddetmişti.

THATCHER'İN
AÇIKLAMASI

Öte yandan BBC Radyosunun haberinde, İngiltere Başbakanı Bayan Margaret Thatcher'in NATO'nun silahlarını modernleştirmesi gerektiğini söylediği belirtildi. Bayan Thatcher, "NATO silahlarını modernleştirmeyip güçlenmezse Sovyetler Birliği bunu daha çok siyasi baskı aracı olarak kullanır. Sovyetler Birliği'nin silahlanması savunmaya değil saldırıya yöneliktir" dedi.

Afgan Müslüman gerillaları Moskova yanlısı Amin iktidarına karsı her gün yeni başarılar kazanıyor (Fotoğraf: AYDINLIK)

AFGAN GERİLLALARI 340 ASKERİ ESİR ALDI

●Gerillalar, Kabil-Pakistan yolunu kapattı

İSLAMABAD

Afgan Müslüman gerillalarının, başkent Kabil'i Pakistan sınırına bağlayan karayolunu kapatarak 340 hükümet askerini esir aldıkları bildirildi.

İslamabad'da gazetecilere açıklama yapan Müslüman gerillaların bir sözcüsü, gerillaların, kış gelmeden başkent Kabil'e geniş çaplı bir harekat düzenlemeyi planladığını belirtti.

Sözcü, önceki gün meydana gelen çarpışmalarda gerillaların, Pakistan'ın Afganistan sınırı yakınındaki Torkham kenti arasındaki karayolunu ele geçirdiği belirtti.

Satürn gezegeninin bilinmeyen yönleri

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Her an bir gök cisminin çarpması ya da yoğun radyasyon sonucu aletlerinin bozulması gibi tehlikeleri atlatarak, 6,5 yılda Satürn'e ulaşabilen Öncü-11'in gönderdiği radyo sinyallerinin, dünya çevresindeki bir Sovyet uydusunun sinyalleri tarafından engellendiği sanılıyordu. Bu nedenle de, Amerikan bilim adamları, Öncü-11'in sinyallerinin, NASA'nın (Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi) Rusya'dan, uydusunun vericilerini 15 dakika için çalıştırmamasını istemeyi unutmasından dolayı, dünyaya ulaşmadığını düşünerek hayıflanıyorlardı.

Ancak, son derece zayıf olmasına karşın, Öncü-11'in sinyallerinin hepsinin kaydedildiği sonradan anlaşıldı. Milyarlarca kilometre uzaktan bir araca kumanda edebilen bilim adamlarının, böyle "dalgaya düşmeleri" epey şaşırtıcı ama gerçek.

Öncü-11'in görevini tam olarak başardığı görülüyor. Gönderdiği bilgiler, Güneş sisteminin oluşumu, hatta evrenin oluşumu konusunda bilime çeşitli açılardan ışık tutucu nitelikte.

Öncü-11, Satürn'e ait yeni bir ay, yeni halkalar ve başka herhangi bir gezegeninkinden farklı bir manyetik alan keşfetti.

TİTAN'DA HAYAT YOK

"Titan'da hayat yok". Herhalde birçok okuyucu bu açıklamayı, "Sanki dünyada hayat var mı?" gibisinden bir alaylı gülümsemeyle karşılayacaktır. Ama, bilim adamları için Titan, Güneş sistemi içinde yer alan ve hayatın varlığına elverişli görünen yegane yerdi. Bu nedenle, Titan'ın üst atmosferinin ısısının sıfırın altında 200 derece Santigrad olduğunu öğrenince,büyük bir hayal kırıklığına uğradılar. Bu ısı derecesi, Titan'da hiç bir canlı hücrenin yaşamayacağını gösteriyor. Bu sıcaklıkta (tabii buna sıcaklık denirse) örneğin oksijen ve nitrojen sıvı haldedir. Böyle bir ortamda ise herhangi bir canlı solunum yapamaz.

SATÜRN'ÜN ŞİMDİYE KADAR
BİLİNMEYEN AY VE HALKALARI

Öncü-11'in, Satürn'ün halkaları arasından geçişi bilim adamlarını oldukça heheyecanlandırdı.Satürn'ün, "bulut tepeleri" olarak adlandırılan yüzeyinin hemen yakınından başlayarak 76.800 kilometre açığına kadar dört tane halkasının varlığı biliniyordu. Bilim adamları, şimdi, en dıştaki halkanın da ötesinde ince bir şerit halinde, E Halkası denilen bir halkanın bulunduğunu düşünüyorlar. Ancak, bu halkanın varlığını Öncü-11'in aletleri kesin olarak saptayamadı. Öte yandan, Öncü-11, F Halkası denilen ve dünyamızdan hiç bir zaman görülmeyen bir halkayı tespit etti. Bu halka, en dıştaki halkanın 3.500 kilometre açığında ve şimdiden "Öncü Boşluğu" olarak anılmaya başlanan yerde. "Öncü Boşluğu", Öncü-11'in, dünyaya sinyal gönderemediği, Satürn'ün arka yüzeyidir.

Bu halkalar, Satürn'ün çevresinde bir süs olmaktan çok daha anlamlı görünüyor. Çünkü, saatte 115 bin kilometre hızla bu halkaların iç tarafından geçen Öncü-11, burada herhangi bir radrasyona rastlamadı. Bu nedenle, bu halkaların kozmik bir şemsiye görevi gördüğü, uzaydaki radrasyon yüklü parçacıkları emdiği sanılıyor.

Satürn'ün halkalarının Öncü-11 tarafından 940 bin kilometre uzaktan çekilen fotoğrafı. Bu halkalar "Radyasyon Şemsiyeleri" durumunda.

Öncü-11, en dışdaki halkanın hemen açığında, Satürn'den 86 bin kilometre uzaklıkta, daha önce hiç bilinmeyen bir ayın varlığını da meydana çıkardı. Bu, Satürn'ün 12. ayı oluyor.

SATÜRN'ÜN MANYETİK ALANININ
ŞAŞIRTICI ÖZELLİĞİ

Öncü-11, Satürn'ün manyetik bir alanının bulunduğunu da tespit etti. Ama, Satürn'ün manyetik alanının bilim adamları için şaşırtıcı bir özelliği var: Diğer gezegenlerin manyetik alanı, Kuzey ve Güney Kutuplarına belli bir sapmayla uygun düşerken, Satürn'ün manyetik alanının kutupları, neredeyse mükemmel bir şekilde gezegeninin kutuplarına uymaktadır. Ayrıca, Satürn'ün manyetik alanının gücü, bilim adamlarının hesapladıklarının beştebiri kadar. Bu durum, manyetik alanlar hakkındaki mevcut anlayışları değiştirebilecek bir olgu olarak niteleniyor.

Satürn'ün çevresi donmuş amonyak bulutları ile kaplı. Atmosferi de, Kuzey Kutbundaki sis arasından sızıyor. Öncü-11'in burada tespit ettiği mavi-yeşil tonda hafif renk dünyamızda olduğu gibi, Satürn'de de, güneş ışığının gaz moleküllerine çarparak sekmekte olabileceğini düşündürüyor.

Bilim adamlarının, Öncü-11'in gönderdiği bilgileri değerlendirmeyi tamamlaması aylar alacak bir iş. Bu arada ise, Öncü-11, 1980'lerin ortalarında Güneş sisteminden çıkmak üzere olacak. Ve sinyalleri, dünyaya ulaşamayacak kadar da zayıflayacak.

Ama, önümüzdeki iki yıl içinde "Voyager 1" ve "Voyager 2" adlı uzay araçları Satürn'e ulaşacak ve Öncü-11'in eksikliklerini tamamlayacak.

(Bilgiler Newsweek'ten alınmıştır.)

Güney Kore'de gösteriler Masan kentine sıçradı

SEUL

Kore'nin güneyinde Park Cung Hi yönetimine karşı yapılan gösteriler sonucu, Pusan kentinde Sıkıyönetim ilan edilirken, ABD Başkanı Jimmy Carter ülkede baskıcı yönetime son verilmesini istedi.

Pusan'dan sonra, bir sanayi kenti olan Masan'da da sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Park Cung Hi'nin devrilmesini isteyen göstericilerin eylemleri üzerine hükümet olağanüstü toplantıya çağrıldı.

Masan kentinde yaklaşık bin kadar öğrenci ve halktan kişiler ile polis arasında çıkan çatışmada çok sayıda gösterici ve 30 polisin yaralandığı bildirildi.

Meydana gelen hükümet aleyhtarı gösteriler sonucu, basına da sansür kondu.

Öte yandan ABD Başkanı Carter, Savunma Bakanı Harold Brown aracılığıyla Park Cung Hi yönetimine gönderdiği mesajda, baskı uygulamalarına son verilmesini istedi.

Bu arada Harold Brown'un, Seul yöneticileri ile yaptığı görüşmeler sonucu bir ortak bildiri yayınlandı. Bidiride, "Kuzeyden gelebilecek bir tehlike olasılığına karşı" Güney Kore'nin güvenliğinin ABD için "şart" olduğu belirtildi. Amerikan F-5E ve F-5F jet uçaklarının üretimi için bir montaj fabrikasının kurulacağını duyuran bildiride, "Bir saldırı durumunda" ABD'nin Güney Kore'yi tam olarak destekleyeceği kaydedildi. Bildiride ayrıca, ABD'nin 1980 sonuna dek 1500 asker daha çekeceği belirtildi.

halkların dünyası
Çiğdem Kömürcüoğlu

Brejnev ve Avrupa

Brejnev Doğu Almanya'da ortaya attığı asker ve tanklarında indirim yapma önerisini yeterli bulmamış olmalı ki, bu önerinin ardından bazı Batı Avrupa ülkelerine bir de mektup yolladı. Hollanda, İngiltere, Danimarka, Belçika ve İtalya hükümetlerinin sözcüleri böyle bir mektubun varlığını doğruladılar.

Aralık ayı yaklaştıkça Brejnev'in tehditle karışık diplomatik taarruza hız verdiği anlaşılıyor. Hatırlanacağı üzere, Aralık ayında yapılacak NATO toplantısında,Batı Avrupa'ya orta menzilli nükleer füze yerleştirme konusu ele alınacak. Batı Avrupa ülkeleri bu konuda henüz kesin bir tavır belirlemiş durumda değiller.

Batı Avrupa Devlet adamları Brejnev'in Doğu Almanya'da yaptığı konuşmaya ikili bir tepki gösterdiler. Çoğu öncelikle Brejnev tarafından tehdit edilmekten hiç hoşlanmadıklarını ortaya koydular. Ama bu arada Brejnev'in görüşmeler yapma önerisine de kapıyı kapamak istemediler.

Brejnev'e en sert tepki, diyebiliriz ki Bayan Thatcher'ın ülkesinden geldi. İngiliz Başbakanı, NATO'nun silahlarını modernleştirmemesinin, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'ya daha fazla bakı yapmasına yol açacağını ortaya koydu.

Batı Almanya hemen hemen Sovyetler'in en yoğun baskısına hedef olan ülkedir. Schmidt, ülkesine füzeleri kabul etmek istemesine istiyor. Ama Brejnev'in tehditlerine tek başına hedef olmamak için diğer ülkelerin de füze kabul etmesini şart koşuyor.

Belçika füzeleri kabul ediyor. Ne var ki, bunun için önce Batı Almanya ve Hollanda gibi SALT-2 Anlaşmasının onaylanmasını istiyor. Ülke içinde Moskova yanlılarının yoğun baskısıyla karşı karşıya bulunan Hollanda hükümetinin tutumu ise sallantılı. Avrupa'ya füze yerleştirilmesi konusu en fazla Hollanda'da tartışma yaratacak gibi görünüyor. Benzer bir durum Batı Almanya için de sözkonusudur. Schmidt'in Partisi içinde yer alan teslimiyetçiler, Brejnev'in önerisinden de cesaret alarak Schmidt'i iyice zorlayacaklar. Ülke içinde bu tür baskılarla karşılaşan devlet adamları bir ölçüde kurtuluşu, özellikle SALT-2 Anlaşmasının onaylanmasında arıyorlar.

SALT-2 Anlaşmasının Rusya'nın silahlanmasını sınırlayabileceği görüşü, Sovyet tehdidinden duyulan kuşkuya rağmen bazı çevrelerde hâlâ etkisini sürdürmektedir. Sovyetlere taviz vererek, yatıştırmaktan yana olanlar NATO silahlarının modernleştirilmesi konusunun SALT-2 Anlaşmasının onaylanmasından sonra ele alınmasını istiyorlar. Önce SALT anlaşmasıyla Sovyet silahlanmasının sınırlanması, ardından Avrupa'ya yerleştirilecek taktik füzelerle Sovyetlerin taktik nükleer gücünün dengelenmesi ve sonra da SALT-3'le taktik nükleer silahların da kısıtlanması. Kısaca böylece özetleyebileceğimiz bu görüş, Sovyet tehdidinin görüşmeler ve anlaşmalar yoluyla ortadan kaldırılabileceği umudunu yansıtmaktadır.

İngiltere gibi daha kararlı ve açık tavır alan ülkeler ise SALT anlaşmasının onaylanmasını olumlu karşılayacaklarını belirtirken, öte yandan Avrupa'nın savunmasının güçlendirilmesini tamamen ayrı ve vazgeçilmez bir konu olarak ele alıyorlar.

Brejnev'in önerisi ve ardından yolladığı mektup, Batı Avrupa ülkeleri arasındaki bu görüş ayrılıklarını derinleştirmek, bu ülkelerdeki muhalefeti artırmaya yöneliktir. Aralık ayında yapılacak NATO toplantısında, Brejnev'in manevralarının ne ölçüde etkili olduğunu daha açık göreceğiz.

5 kıtadan KISA HABERLER

EL SALVADOR'DA SİYASİ PARTİLER FAALİYET GÖSTEREBİLECEK

Orta Amerika ülkelerinden El Salvador'da, hafta başında gerçekleştirilen darbeden sonra kurulan Cunta, ülkede demokratik doğrultudaki tüm siyasal partilere faaliyet hakkı tanınacağını ve kısa sürede seçimlere gidileceğini açıkladı. Komünist Partinin de seçimlere katılabileceği belirtildi.

Albay Majano, El Salvador'da işbaşına gelen yeni yönetimin dış politikasının da daha akılcı olacağını ve şimdiye kadar diplomatik ilişki kurulmamış ülkelerle yakınlaşma yoluna gidileceğini kaydetti. Fransa Radyosu Cuntanın Küba ile diplomatik ilişki kurduğunu belirtti.

BREJNEV'İN ÖLDÜĞÜNE DAİR SÖYLENTİLER ARTTI

Eurovision'dan bir sözcü, Brüksel'de çarşamba günü yaptığı açıklamada, Belçika saatiyle her gün 21.00'de haber programı yayınlayan Sovyetler Birliği televizyonunun, önceki akşam böyle bir programı yayınlamadığını bildirdi. Eurovision'da görevli teknik bir yetkili ise sadece Kruşçev'in yaşamını yitirdiği gün aynı durumla karşılaştığını belirtti.

New York ve Washington, Paris, Londra ve diğer Avrupa başkentlerinde Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in yaşamını yitirdiğine dair söylentilerin arttığı kaydedildi. Batılı basın konuya birinci sayfadan yer verdi. ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter ise söylentilerin asılsız olduğunu söyledi.

IRAK DA PETROLE YÜZDE 10 ZAM YAPTI

Kuveyt, İran ve Libya'dan sonra Irak'ın da petrol fiyatlarına yüzde 10 oranında zam yaptığı açıklandı.

Kuveyt, İran ve Libya, daha önce petrol fiyatını artırmıştı. Suudi Arabistan ise OPEC Petrol Bakanlarınca kararlaştırılan petrol fiyatının son zamlarla aşıldığını hatırlatarak, Libya, İran ve Kuveyt'in petrol fiyatına yaptıkları zammı eleştirmişti.

OPEC Petrol Bakanları bir varil petrolün fiyatını 23,5 dolarla sınırlamıştı. Ancak yapılan zamlardan sonra petrol uluslararası karaborsa piyasalarında 40 dolardan işlem görüyor.

RUSYA POLİSARİO'YA SİLAH VERİYOR

Sovyetler Birliği'nin POLISARIO Cephesine silah yardımı yaptığı açıklandı.

ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı David Newson, Temsilciler Meclisi Afrika İşleri Alt Komisyonunda yaptığı açıklamada, silah yardımının Cezayir ve Libya üzerinden yapıldığını bildirdi.

SENDİKA DERGİLERİNDEN...

DİSK dergisi hâlâ Moskova'nın izinde

Baştürk yönetiminin işbaşına gelmesinden sonra çıkan DİSK dergilerinde yer alan yazıların çoğu, Moskovalı çarların yorumlarına titizlikle uymaya çalışıyor. Dergi bu tutumunu Eylül sayısında da sürdürüyor. Derginin son sayısında bu tutumun 3 tipik örneği yazı var:

Birincisi, "Bağlantısızların Havana Doruk Toplantısı" başlıklı yazı. Yazar, baştan sona Moskova'nın hınk deyicisi kesildiği yazıda, Rusya'nın Bloksuzluk hareketini bölme çabalarını sevinçle karşılayarak şöyle yazıyor:

"Dünya Sosyalist Sisteminin izlediği yumuşama ve silahsızlanma politikaları, bu anlamda, Bağlantısızlar hareketinin Birleşmiş Milletler gibi çok önemli bir platformda, sosyalist sistem ile eşgüdüm içinde davranması sonucunu doğurmuştur."

Yazar az sonra da Moskova'nın Bloksuzlar Hareketini küçümseyen tezlerini yeniden ortaya sürerek şöyle diyor:

"Bağlantısızlar hareketi siyasal bağımsızlığın önemini abartan, buna karşılık ekonomik bağımsızlığı geri plana iten bir görüşten kaynaklanmıştır.

"Ancak sözkonusu ülkelerin çoğunda iktidardaki sınıf ve katmanlar, kapitalist sistemin özüne karşı çıkmamaya özen gösteriyor, sistemin dünya çapındaki işleyişini kendi lehlerine çevirmek gibi bir amaç güdüyorlar. 'Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen' kavramı bu amaçtan kaynaklanan bir görüştür."

İkincisi, "DSF Gözüyle Avrupa Sendikalar Konfederasyonu" başlıklı yazı.

Bir yandan üyelik için Avrupa Sendikalar Konfederasyonuna (ASK) başvuran DİSK'in diğer yandan Moskova güdümündeki DSF gözüyle eleştiriler yöneltmesi garip kaçıyor doğrusu. Fakat DİSK dergisi yazarları, yönlerini Moskova'nın değneğine göre tayin etmeyi huy edinmişler bir kere!

Üçüncü yazı, "UITBB Genel Kurulu Varşova'da Yapıldı" başlığını taşıyor.

DSF'ye bağlı Yapı, Yapı Melzemesi ve Ağaç Sanayi İşçi Sendikaları Uluslararası Birliği (UITBB)'nin Varşova'da yapılan Genel Kurulu haberine, DİSK dergisinde oldukça geniş yer ayrılmış. DSF ve bağlı kuruluşların bol bol reklamını yapan dergi garip bir görünüm arzediyor. Ne yardan ne serden vazgeçebilen DİSK, iki sandalyeye birden oturmak istiyor, fakat aradaki boşluğu görmüyor. Bu gidişle iki sandalye arasındaki boşluğu farketmeyeceğe de benzer.

MADEN-İŞ

Maden-İş'in ajitasyonu

Maden-İş dergisinin 122'nci sayısında "Ajitasyon nedir?" başlıklı bir yazı yeraldı. Yazıda ajitasyonun özünün "Yığınlara tek bir düşünceyi iletmek" olduğu vurgulandı. Bu "tek bir düşünce"nin ne olduğunu ise, Maden-İş dergilerini ve yayınlarını karıştıranlar her satırda rastladıkları bir kelimeden bilirler: BİRLİK'

Nitekim Maden-İş'liler bu sayılarında da bir Macar sandikacı ağzından birlik konusunda kendi kendilerini ajite etmeyi ihmal etmemişler. Macar Sendikacı Maden-İş'i ziyaretinden sonra şöyle konuşuyor:

"Biz bu ziyaretimizde, gerek Maden-İş yöneticileri gerekse sendika temsilcileri ve üyelerinde aynı kararlılık ve savaşkanlığı gördük. Biraz önce birliğin çok önemli olduğuna değinmiştim. Sizin sendika üyeleriniz ve yöneticileriniz arasında bu birlik gerçekleştirilmiş durumdadır"

Dağılan ve çürüyen bir vücuttan yükselen ajitasyon, hakçası ancak bu kadar olur!

MESS

Kısa çalışmanın kötülükleri

İşçi sınıfının her yeni hak talebine en başta karşı çıkan MESS, 15 Eylül tarihli dergisinde "Daha kısa çalışma süresi daha az iş imkanı demektir" başlıklı bir yazı yaymladı. Avrupa'da yaygınlaşan "Daha kısa çalışma süresi" talebinin artık ülkemizde sendikalar tarafından istenir olduğuna işaret edilen yazıda, bu talebin kötülükleri şu şekilde sıralanıyor: İşçi sendikaları üyelerinin ücretlerinde indirim yapılmasını kabul etmedikleri takdirde, daha kısa çalışma haftası iş olanaklarını kısıtlayacaktır. Böyle bir ücret indirimi yapılsa dahi, üretim ve kârlılıkta bir düşüş beklenmelidir. Diğer kötü etkenler ise, bir kısım işçilerin esas işlerinin dışında işlerde çalışmaları ve emek yoğun sektörlerde işin kârlılığını yitirmesi sonucu, derhal bir işsizlik sorununun meydana gelmesi olmaktadır."

18 bin İş Bankası emekcisinin sendikası olan...

TİBAŞ 11. Olağan Genel Kurulu yapıldı

● S.Kaya: "Bu Genel Kurul TİBAŞ'a sızmak isteyen fikirle, İş Bankalıların fikrinin seçiminin genel kuruludur"

● Seçimler sonucunda Süleyman Kaya'nın listesi 808, muhalefetin listesi 158 oy aldı

İSTANBUL (ÖZEL)

BANKSİF Federasyonuna bağlı 18 bin üyeli TİBAŞ Sendikasının 11. Olağan Genel Kurulu 18 Ekim Perşembe günü Şan Sinemasında yapıldı.

Yapılan seçimler sonucunda Süleyman Kaya'nın listesi 966 delegeden 808'inin oyunu alarak yeniden yönetime geldi. Seçimlere Demokratik TİBAŞ'lılar adıyla katılan grup ise 158 delegenin oyunu alabildi.

Bu sonuçlardan sonra Süleyman Kaya yeniden Genel Başkanlığa getirildi.

DELEGELERİN KONUŞMALARI

Yönetim Kurulu Raporunu eleştirmek için söz alan 17 delegeden 13'ü "Demokratik TİBAŞ Muhalefeti" adına konuştu. Bu grup, bir süreden beri BANKSİF adını taşıyan ve TKP'nin banka işkolunda etkinlik kazanmak için kurduğu dernek ile işbirliği içinde çalışıyor ve Bank-Sen'in örgütlenmesini amaçlıyordu.

Bu grubun konuşmacıları TİBAŞ yönetimine "Sarı, işveren yanlısı, emek düşmanı, işbirlikçi, sahte Atatürkçü" vb. gibi sıfatlarla hücum ettiler.

Aynı grupta, Cihangir şubesinden Şahin Akpürek ve K. Çekmece şubesinden Yasinoğlu adlı delegeler ise BANKSİF yönetiminde de yer alan TİBAŞ yöneticilerini AYDINLIK gazetesi ve TİKP ile işbirliği yaptıkları iddiası ile suçladılar ve BANKSİF içinde yer alan Dev-Bank Sen Sendikasına saldırdılar.

MUHALEFETE ELEŞTİRİ

Daha sonra söz alan Türbe şubesi delegesi Cahit Işık, kendisinin Demokratik TİBAŞ'lılar hareketi içinde yer almadığı için telefonla tehdit edildiğini anlatarak, "Bu tehdidi bu gruba tümüyle mal etmek istemiyorum, ancak bu grubun liderlerini uyarıyorum" dedi.

Cahit Işık daha sonra bu grubun içinde üç türden eğilim bulunduğunu belirtti ve bunları maceracılar, idealistler ve kendi ideolojilerini bu yoldan hakim kılmaya çalışanlar olarak niteledi. Işık, işyerlerinde çalışan ve gerçekten mağdur olan belli bir kitlenin de şu veya bu ölçüde bu grubun etkisi altında kaldığını söyledi.

Daha sonra pek çok banka müdürünün çağdaş anlayışın en az 30 yıl gerisinde olduğunu vurgulayan Işık, bu grubu esas olarak bu tarz gerici anlayışların doğurduğunu belirterek şöyle dedi:

"Bizzat bu müdürlerin tutumu Demokratik TİBAŞ'lılar denen bu kitleyi ağaç gibi besleyip büyütmüştür, şimdi karşısına geçmiş, bu muhalefet de nereden çıktı diye şaşırıyorlar," Işık, TİBAŞ çalışanlarının birliğinin önemine değinerek konuşmasına son verdi.

Yarımca şube delegesi Şahin Kocamanoğlu da Demokratik TİBAŞ hareketinin zihniyetinin, kardeşi kardeşe düşürmek amacını taşıdığını belirtti ve Yarımca şubesinde geçtiğimiz hafta banka soyguncusu maceracı bir grup tarafından katledilen müstahdem arkadaşlarını örnek vererek şöyle dedi: "Halkın kurtuluşu için savaştığını söyleyen bu grup sonunda halkın önünden kaçmak için gitti güvenlik kuvvetlerine sığındı, madem ki halkın davasını savunuyor, niçin halka sığınamıyor. Biz 40 milyonu temsil ediyoruz. Her görüşten güç alacağız, ama bu muhalefet hareketi bölücü bir anlayışla herkesi birbirine düşürmek istiyor."

Son olarak söz alan Beşiktaş şubesinden Mehmet Tatlısu'nun Demokratik TİBAŞ hareketini eleştirmesi sırasında bu gruptan bazı kişilerin konuşmacıya laf atmaları salonda tepkilere neden oldu ve Divan Heyeti müdahele etmek zorunda kaldı.

Mehmet Tatlısu da "Biz sizin 13 konuşmacınızı sabırla dinledik. Siz bizim iki kelimemize tahammül edemiyorsunuz. Bu mu sizin demokrasi anlayışınız" diyerek muhalefet grubunu eleştirdi.

YÖNETİM KURULUNUN CEVABI

Daha sonra Yönetim Kurulu adına önce Genel Sekreter Güngör Aydınoğlu ve Genel Başkan Süleyman Kaya konuşarak eleştirileri cevapladılar ve muhalefet hareketinin samimi olmadığını, gerçekleri ters yüz ettiğini ve dışardaki belli mihraklar tarafından yönlendirildiğini söylediler.

Süleyman Kaya, bu grubun TKP'nin Türkiye'deki kolları tarafından idare edildiğini ve TİBAŞ içinde bölücülük yaptıklarını söyledi.

Kaya "Bu Genel Kurul İş Bankasına sızmak isteyen fikirle, İş Bankalıların fikirleri arasındaki seçimin Genel Kuruludur" dedi.

MİSK irade beyanına "yasadışı" dedi

Bursa (THA)

MİSK 6. Bölge temsilcisi Necati Dalgıç, 1407 işçinin çalıştığı Sifaş Sentetik İplik Fabrikasında toplusozleşme yapmaya yetkili sendikanın Bölge Çalışma Müdürlüğünün verdiği açık irade beyanı yoluyla belirlenmesi kararının "yasadışı" olduğunu ileri sürerek, Bursa İş Mahkemesine başvuracaklarını açıkladı.

Necati Dalgıç, açıklamasında, bu uygulamanın 274 ve 275 sayılı yasalara aykırı olduğunu ayrıca, Yargıtayın verilmiş irade beyanı kararlarını bozarak bunu kanıtladığını söyledi.

Bilindiği gibi, Maden-İş Sendikası da Samsun Bakır İzabe tesislerinde irade beyanı kararına aynı gerekçe ile karşı çıkmıştı.

Pazarcık'ta çapa işçilerinin mücadelesini kendi grup çıkarları için kullanmaya çalışan maceracılar huzursuzluk yaratıyor.

Pazarcık'ta İlerici Çapa-İş pamuk işçilerini zorla direnişe geçirmek istedi

● Devrimci Halkın Birliği grubu taraftarlarıyla direnişe katılmayanları tehdit ettiler ve köylülere ateş açtılar

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)

Pazarcık'ta faaliyet gösteren İlerici Çapa İş Sendikasının Pazarcık'ta pamuk işçilerini yalan propagandayla eyleme sokma girişimi başarısızlıkla sonuçlandı. Devrimci Halkın Birliği taraftarı olan sendika yöneticileri, işçileri "bütün ovanın direnişe geçtiği" yalanı ile kandırarak bir grup işçiye bir gün işi bıraktırdılar. Sendika yöneticileri, aynı köyde çalışan ve Adıyaman'dan gelen işçiler bu harekete katılmayınca "Katılmazsanız, akşam çadırlarınızı tararız" şeklinde tehdit ettiler. Ancak, tehditlere rağmen işçilerin büyük çoğunluğu direnişe katılmadı.

Olaydan sonra köye gelen jandarma birlikleri, Veli adlı bir Devrimci Halkın Birliği taraftarını gözaltına aldılar. Gözaltına alınan kişinin Demirciler köyü ağası İbrahim Ağa ve adamlarına yalvarmaya başladığı ve başlattığı eyleme sahip çıkmadığı öğrenildi.

Direniş koymaya kalkışanlar, daha sonra, Demirciler köylülerinden kaçmak için yardım istediler. Ancak köylüler bu kişilere yardım etmeyi reddetti. Bu arada, Sofuuşağı köyünde gizlenmeye çalışan iki Devrimci Halkın Birliği taraftarlarından birinin köylülere ateş ederek kaçtığı, diğerinin ise yakalandığı bildirildi.

Sıkıyönetim görevlileri, bu olayı bahane ederek bazı köylerde operasyonlara giristiler.

Mahkeme, DİSK'ten ihraç edilen 3 sendikanın itirazını reddetti

İSTANBUL (THA)

DİSK Onur Kurulu kararı ile nisan ayında geçici olarak DİSK'ten ihraç edilen Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen sendikalarının Bakırköy 6. Asliye Hukuk Mahkemesine açtığı dava sonuçlandı. Mahkeme daha önce verdiği ihtiyati tedbir kararını da kaldırarak davanın reddine karar verdi.

Türk Metal ve Çelik-İş birleşiyor

ANKARA (AA)

Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikası ile Bağımsız Çelik-İş Sendikasının birleşmek için yürüttükleri çalışmaları son aşamaya ulaştırdıkları ve Kasım ayı içinde birleşecekleri öğrenildi.

Sendika yetkilileri, 10 gün kadar önce Türk-İş Genel Merkezinde Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik Başkanlığında yaptıkları bir toplantıda, birleşme konusunda bir protokol imzaladılar.

İmzalanan bu protokol uyarınca, her iki sendikadan 20'şer kişi biraraya gelerek bir kurucu heyet oluşturacak ve muhtemelen "Türk Çelik Metal Sendikası" adı altında yeni bir sendika kuracaklardır. Türk Metal ve Çelik-İş Sendikaları da olağanüstü kongrelerini toplayarak bu yeni sendikaya katılacaklardır.

Öte yandan öğrenildiğine göre, Türk-İş Genel Merkezinde yapılan toplantıda, kurulacak yeni sendikanın tüzüğünü hazırlamak için bir komisyon da oluşturuldu. Türk-İş Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir Başkanlığında çalışmalarına başlayan komisyon, yeni sendikanın tüzüğünü hazırladı.

Türk-İş, Avrupalı sendikalarla göçmen işçiler konusunda anlaştı

ANKARA (ÖZEL)

3. Avrupa Sendikaları Konferansında Türkiye'yi Orhan Erçelik başkanlığında bir heyetle temsil eden Türk-İş, Fransız ve Belçikalı sendikalarla göçmen işçiler konusunda anlaştı.

Türk-İş'in göçmen işçiler konusunda konferansa sunduğu rapor kabul edildi. Ayrıca Türk-İş ile Fransız ve Belçikalı sendikacılar arasında varılan anlaşmaya göre, bu sendikalar hükümetlerini göçmen işçileri yargı yoluyla sınırdışı etmeleri için zorlayacaklar. Bu iki ülke, bir süre önce aldıkları kararla yabancı işçilerin sınırdışı edilmesi için idari kararları yeterli görüyordu.

İSTANBUL KENT HABERLERİ

Valilik genelge çıkarttı

Bakkallar gazyağını 11 liradan satacak

● Valilik açıklamasına göre istersek gazyağını evimize servis getirecek, istersek bakkaldan alacağız

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Valiliği gazyağı ve ısıtma amacı taşıyan motorin satışlarıyla ilgili olarak dün yaptığı açıklamada bakkalların gazyağını 11 liradan satacaklarını bildirdi.

Gazyağı ve motorinlerin seyyar bayilerce direkt olarak evlere servis yapılması, yaya dağıtımın semt bakkallarının aracılığıyla yapılmasının zaman ve yöntemlerinin belirlendiği belirtildi.

İstanbul Valiliği, "bayilerin teslimat miktarları azlığı yüzünden katetmek zorunda kaldıkları mesafe masraflarını karşılamak üzere bakkallara verilen gazın litresine 57 kuruş, evlere verilenin litresine 69 kuruşluk servis ücreti eklemeyi uygun bulduklarını açıklayarak, gazyağının litresinin bakkallara 10 liradan, evlere de 10.50 liradan satılacağını bildirdi.

Bakkalların müşterilerine gazyağının litresini 11 liradan satmak zorunda olduklarını belirten Valilik genelgesinde her bakkalın işyerinin herkesçe görülebilir yerine "gazyağının litresi 11 liradır" şeklinde bir pano asma mecburiyeti konuldu.

Etten, yağdan sonra Kumkapı'da su kuyruğu çıktı

AYTEN ERBAY

İstanbul'un Kumkapı semtinde 3 gündür sular akmıyor. Semt sakinleri yağmur altında bir bidon su alabilmek için saatlerce su kuyruklarında bekliyorlar.

Yetkililere başvuran halk, arızanın Alibeyköy barajındaki su pompalarında olduğunu öğrendiklerini söylediler. Kuyruklarda bekleyenler "Arızanın giderilmesini dört gözle bekliyoruz, et yağ kuyruklarında beklediğimiz yeter, bir de su kuyrukları çıkmasın" diyorlar.

Adanalı Müteahhit çöpleri işletip milyoner olma kararında

Kurfal'ın çöpleri dava konusu oldu

HANDAN ÖZTÜRK

Yakacık Kurfal Mahallesine dökülen çöpleri toplayarak cinsine göre ayırdıktan sonra bunları hammadde olarak fabrikalara satıp milyonlar kazanan Adanalı Hasan adlı müteahhit, mahalle Muhtarı Hıdır Aydın başta olmak üzere Hasan Güney, M. Ali Ayaz, Ali Demir adlı şahıslar hakkındda dava açtı.

Adanalı Hasan açtığı davaya gerekçe olarak, bu şahısların kendisinin çöp işletmesini imha ettirmek için halkı isyana teşvik ettiklerini ileri sürüyor. Aynı zamanda kendi can güvenliğini de tehdit ettiklerini iddia ediyor.

Görüştüğümüz Muhtar Hıdır Aydın ve diğer dava edilen kişiler davanın tamamen haksız, iddiaların da asılsız olduğunu söylediler. Kendilerinin sadece halkın haklı taleplerini kamuoyuna duyurmak amacıyla tamamen yasalara uygun birtakım girişimlerde bulundukları için bunları hedef aldıklarını belirttiler.

Kemerdereliler'in temelini attığı ilkokulun yapılması engelleniyor

ADİL ERÜSTÜN

Üsküdar'ın Yukarı Dudullu muhtarlığına bağlı Kemerdere Madenler köyüne bir buçuk yıl önce köylülerin temel attığı okulun yapılması engelleniyor.

Köyde okul olmadığından çocukların bir kısmı Samandağ ve Dudullu İlkokullarına gidiyorlar. Uzun yola gidip gelen çocukların trafik kazası geçirmesinden endişe duyan velileri bir an önce köye ilkokulun yapılmasını istiyorlar. Mahalleli, "Temelini zaten biz attık. Okulu da yaparız, yeter ki engellenmesin, Çocuklarımızı da güvenlik içinde okula gönderebilelim" diyor.

Lağım suları caddeden aşağı süzülüyor.

Fatih'te kanalların patlamasından halk bıktı

İSTANBUL (ÖZEL)

Fatih ilçesinin Fener semtinde, sık sık patlayan kanalizasyon borusu, halkın sağlığını ciddi ölçüde tehdit ediyor. Fener halkı defalarca başvurmalarına rağmen hâlâ bu sorunun çözümlenmediğini söylüyorlar.

Fener semtinde oturanlar kanalizasyon borusunun yaz kış demeden patladığını ve borudan akan suların bütün caddeyi kaplayarak semte yayıldığını söyleyerek, "Bu sorunumuz uzun müddetten beri çözümlenmedi, toprak çökmesi olduğunu sanıyoruz. Boru yaz kış demeden akar, çoğu zamanda bütün caddeyi kaplar. Küçük çocuklarımız bilmeden bu suların içinde oynuyorlar, hepimizin sağlığı tehlikede" diyerek yetkililerden sorunlarına çözüm bulmasını bekliyorlar.

TYS İstanbul Sanat Bayramına kitap sergisiyle katılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

2. İstanbul Sanat Bayramı çerçevesinde Türkiye Yazarlar Sendikasının etkinlikleri açıklandı. TYS sanat bayramına bir kitap sergisiyle katılıyor. Bu arada bugün açılışı yapılacak olan İstanbul Resim ve Heykel Müzesinde TYS Genel Başkanı Aziz Nesin'in "Çağrılı sanatçıların, sanat dalları arasındaki ilişkileri ve eşgüdüm" konulu bir konuşma yapacağı belirtildi.

TYS'nin Resim ve Heykel Müzesinde açılacak olan kitap sergisinde bugün saat 15-18 arası TYS üyesi 39 yazar izleyicilere kitaplarını imzalayacaklar. Kitaplarını imzalayacak yazarlar arasında Aziz Nesin'le birlikte Demirtaş Ceyhun, Adnan Özyalçıner, Hasan İzzettin Dinamo, Eray Canberk, Necati Güngör, Osman Şahin ve Hikmet Altınkaynak gibi sanatçılar var.

Öte yandan TYS Genel Başkanı Aziz Nesin'in konuşmasının ardından yazarlarla izleyicilerin katılacağı bir de söyleşi düzenlendiği öğrenildi.

Bugün ve yarın bazı bölgelere yine elektrik verilmeyecek

İSTANBUL (THA)

Karayollarının Kartal Soğanlıkta yapacağı yol düzenlemeleri nedeniyle, yüksek gerilim direklerinde yer değişmeleri yapılacağı ve bu nedenle bazı bölgelere belirli saatlerde elektrik verilmeyeceği bildirildi.

İETT Genel Müdürlüğünce yapılan açıklamada, bugün ve yarın Maltepe Ankara asfaltının deniz tarafı ile kara tarafının bir bölümü, Göztepe'nin bir bölümü ve Tersane 2 hattı ile Kartal 2 hattı üzerindeki saplama abonelerin büyük bir kesimine 08-18 saatleri arasında elektrik verilemeyeceği belirtildi.

Açıklamada ayrıca, işletmenin Anadolu Şebeke Müdürlüğüne bağlı Selimiye indirilişi mevkiinde yapılacak olan trafo değişim çalışmaları nedeniyle pazar günü 08-14 saatleri arasında Üsküdar'ın bir bölümü ile Bağlarbaşı yörelerine ve Altunizade'ye elektrik verilemeyeceği kaydedildi.

Sarıyer Vergi Dairesi Veznedarı soyuldu

● Soyguncular kendilerine müdahale etmek isteyen jandarma erinide yaralادılar
● Kayseri'de CHP Il Yönetim Kurulu Sekreteri ve Belediye Meclisi üyesi Ömer Yılmaz öldürüldü
● Yurdakul'un öldürülmesi olayına karışan bir komando Bursa'da yakalandı
●Ankara'da bir işçi, Gaziantep'te bir öğrenci öldürüldü
●CHP Yozgat Milletvekili Veli Zeren'in evi kurşunlandı

HABER MERKEZİ

Sarıyer Vergi Dairesi Veznedarlarından Kazım Coşkun bir banka şubesine para götürürken silahlı üç soyguncunun saldırısına uğradı. Biri maskeli diğer ikisi de bekçi elbiseli olan soyguncular, Veznedar Coşkun'un elindeki para ve çek dolu çantayı almasına müdahale eden bir jandarma erini de yaraladılar. Soyguncular olay yerinden uzaklaşırken, yaralı jandarma eri 1958 Sivas doğumlu Mehmet Sönmez Gümüşsuyu Askeri Hastanesinde tedavi altına alındı.

Soygunda çalınan paranın 300 bin lira ve 4 milyon liralık çek olduğu belirtildi.

Soyguncuların olay yerinden kaçmak için kullandıkları 34 FD 540 plakalı otomobili de soygundan bir iki saat önce Beykoz'da, sahibinden silah zoruyla gaspedildiği belirlendi.

Kayseri'de CHP Il Sekreteri öldürüldü

Kayseri Barosu avukatlarından CHP İl Yönetim Kurulu Sekreteri ve Belediye Meclisi Üyesi Ömer Yılmaz dün saat 15.30 sıralarında Kayseri'nin Kaleönü mevkiindeki bürosunda uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Kayseri'de önceki gün meydana gelen olayda ise sağ görüşlü olduğu belirlenen Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Bekir Çiftel öldürüldü. Bekir Çiftel adlı öğrenciyi öldürdüğü belirlenen Çeke Akpınar'ın olaydan sonra kaçtığı bildirildi.

Yurdakul'un öldürülmesi olayına karışan bir komando Bursa'da yakalandı

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesi olayına karıştığı belirtilen Macit Cansevdi adlı komando Bursa'nın Mustafa Kemal Paşa Mahallesinde güvenlik kuvvetlerinin yaptığı bir operasyon sonucu yakalandı.

Mustafa Kemal Paşa'daki gizlendiği evde yakalanan Adana Mühendislik Yüksek Okulu 3. sınıf öğrencisi Macit Cansevdi dün Adana'ya getirilerek Emniyet Müdürlüğüne teslim edildi.

Ankara'da dün de bir işçi öldürüldü

Belediye Fen İşlerinde görevli Osman Ağar adlı bir işçi, dün sabah evinden işine giderken kimliği belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısı sonucu öldürüldü.

Osman Ağar, Akdere' semtinde işine gitmek için saat 07.00 sıralarında evinden çıktı ve otobüs durağına doğru yürümeye başladı. Bu sırada, sayıları kesinlikle belirlenemeyen silahlı kişiler Ağar'ı yaylım ateşine tuttular. Belediye işçisi, aldığı yaraların etkisiyle olay yerinde öldü.

Ankara'nın Akdere semtinde Ağar'ın da öldürülmesiyle son üç gün içinde öldürülenlerin sayısı dörde çıktı. Önceki gün yine aynı semtte meydana gelen iki ayrı silahlı saldırı olayında, Hasan Şahin ve Adil Olcay adli iki genç ölmüş, Abdurrahman Şalaban adlı bir kişi de yaralanmıştı.

Gaziantep'te bir öğrenci öldürüldü

Ankara Ticaret ve Turizm Yüksek Okulunda öğrenim yapan Halit Avcı adlı öğrenci önceki akşam Nizip İlçesinin Tahtalı Mahallesindeki evine giderken tabancayla yaylım ateşine tutularak ağır yaralandı. Koma halinde Devlet Hastanesine kaldırılan öğrenci burada kurtarılamayarak öldü.

Öte yandan önceki gece saat 24.00 sıralarında ODTÜ Gaziantep Kampüsü Mühendislik Fakültesi pansiyonuna kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucunda geniş hasar meydana geldi.

CHP Milletvekilinin evi kurşunlandı

CHP Yozgat Milletvekili Veli Zeran'ın Ankara Aşağı Eğlence'deki evi dün saat 21.30 sıralarında silahlı saldırıya uğradı. Kurşun yağmuruna tutulan evde can kaybının olmadığı, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü belirtildi.

Beşiktaş'ta DEMAKD binası bombalandı

Beşiktaş'ta kısa adı DEMAKD olan Devlet Mimarlık Akademileri Öğrenci Derneğine dün akşam 20.30 sıralarında tahrip gücü çok yüksek olan bir patlayıcı madde atıldı. Atılan patlayıcı madde dernek binasında ve çevre binalarda geniş hasara yol açtı. Olayda can kaybının olmadığı belirlendi.

Konya'da

Seydişehir Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerinden bir grubun üzerine okul çıkışında tabancayla ateş edildi. Olayda sağ görüşlü Turan Atasen yaralandı.

Siverek'te

Diyarbakır'dan Urfa yönüne gitmekte olan 63 AT 955 plakalı kamyon Siverek girişinde silahlı saldırıya uğradı. Olayda can kaybının olmadığı, ancak araçta hasar meydana geldiği bildirildi.

Elazığ'da

Elazığ'da dün saat 15.00 sıralarında Vahdettin Ayık adlı doktorun yazıhanesine silahlı baskın yapan iki kişi Ayık'ı yaralayarak kaçtılar. Yaralının Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

Elbistan'da

Elbistan Belediyesinde çalışan Halil İbrahim Çelikanlı adlı işçi silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı.

Niğde'de

Niğde'de Yunus Çelik adında bir genç, görüş ayrılığı yüzünden bir grup tarafından köprüden aşağı atıldı ve kolu kırıldı. Olayla ilgili olarak Ahmet Şahin, Durmuş Mutlu, Hakan Zeren ve Necmeddin Kasaad adlı kişiler yakalanarak gözaltına alındı.

Samsun'da

Samsun'un Bafra ilçesinin Tipevler sokağında önceki gün saat 16.00'da iki grup arasında çatışma çıktı. İsmail ve Ertuğrul Akın kardeşler yaralandı. Yaralıların sol görüşlü olduğu belirtildi. Olayla ilgili olarak iki kişi gözaltına alındı.

Eskişehir'de

Tepebaşı Mahallesinde önceki gün saat 15.30 - 16.00 sıralarında 60-70 kadar MHP yanlısı komando terör estirdi. Gruplar halinde mahalleye gelen komandolar, durakta bekleyen ve kahvelerde oturan yurttaşlara kimlik sorarak saldırdılar.

Mahallenin pazarını dolaşan komandolar, burada da alışveriş yapan devrimcilere saldırdılar. Tepebaşı'nda oturan yurttaşlar, saldırganların başını Mehmet Karaca, İsmail Çiğdem ve Hayrettin Arabacıoğlu adlı komandoların çektiğini söylediler.

Milliyetçi Gıda-İş Sendikası Genel Başkanının evinde silah, mermi ve bomba ele geçirildi

DENİZLİ

Denizli'de önceki gece polis tarafından yapılan geniş çaplı aramada bazı patlama olaylarının sanıkları olduğu belirtilen iki komando gözaltına alındı.

Önceki gece yapılan operasyonda Milliyetçi Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı ve Toplum İş Konfederasyonu Genel Sekreteri Ekrem Aktürk ile kardeşi Tacettin Aktürk'ün evlerinde iki tabanca, üç şarjör, altı mermi, bir adet kama, iki adet patlamaya hazır bomba, altı kapsül ve saatli bomba yapımında kullanılan çeşitli malzemeler ele geçirildi.

Sağ görüşlü iki sanık sorgulanmak üzere gözaltına alındılar.

Orta dereceli okullarda tek ders sınavları uzatıldı

ANKARA (AA)

Orta dereceli okullarda 5-10 Ekim tarihleri arasında yapılması gereken tek ders sınavları bazı öğrencilerin sınav gününü duymadıklarından dolayı Ekim ayı sonuna kadar uzatıldı

Öte yandan 8 Ekim günü sona ereceği duyurulan kayıt ve kabul işlemlerinin sonuçlanmadığı saptandığı için, Milli Eğitim Bakanlığı, tüm illerdeki ortaokul ve liselerde kayıt ve kabul işlemlerini de 26 Ekim akşamına kadar uzattı.

KİPRİYANU: "Kıbrıs'taki Türk birlikleri çekilmeden toplumlararası görüşmeler yapılamaz"

● AKEL, uluslararası konferans görüşünü tekrarladı

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs Rum yönetimi Başkanı Spiros Kipriyanu, "Kıbrıs'taki Türk birlikleri çekilmeden toplumlararası görüşmelerin yapılmayacağını" söyledi.

Kipriyanu, Kuveyt'te yayınlanan "Al Kuambas" gazetesine verdiği demeçte, Türk ordusunun Kıbrıs'ta bulunduğu sürece "sürekli barışın kurulamayacağını ve görüşmelerin yapılamayacağını" da belirtti ve "Türkiye'nin geçmişte de, şimdi de amacının Ada'yı taksim etmek için Ada'nın bütünlüğünü bozmak ve nüfus yapısını değiştirmek" olduğunu öne sürdü

AKEL ULUSLARARASI KONFERANS GÖRÜŞÜNÜ TEKRARLADI

Öte yandan Rum AKEL partisinin Genel Sekreteri Ezekias Papayuannu, Derinya'da yaptığı konuşmada, "Denktaş'ın görüşmeler konusunda olumsuz bir tutum içinde olduğunu ve bu tutumun Ankara'nın genişleme emellerinin, Türk uyuşmazlığının, emperyalistler tarafından teşvik edilmesinin ve Türkiye'deki karmaşık durumun bir sonucu olduğunu" iddia etti.

Papayuannu şöyle dedi: "Kıbrıslı Türklerle Rumlar arasında bir yakınlaşma sağlamak ve Kıbrıs konusunda uluslararası bir konferans toplanması için mücadele etmeliyiz."

Balkan Ülkeleri Turizm Örgütleri 12. Konferansı başladı

Konferansın açış konuşmasını Alev Coşkun yaptı.

●*Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, turizmin Balkanların bir barış ve dostluk bölgesi haline gelmesinde katkıda bulunduğunu söyledi*

İSTANBUL (ÖZEL)

Balkan Ülkeleri Resmi Turizm Örgütleri 12. Konferansı dün İstanbul'da başladı.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Çoşkun'un konuşmasıyla açılan toplantıya, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya, Yunanistan ve Türkiye temsilcileri katılıyor.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Çoşkun, Konferansı açış konuşmasında, "Turizm, Balkanların bir barış ve dostluk bölgesi haline gelmesinde katkıda bulunmaktadır" dedi.

Alev Çoşkun, konuşmasında şunları belirtti: "5 Balkan ülkesinin, turizm alanında somut sorunları ele alarak işbirliği içinde ortak faaliyetleri yürütmeleri, sadece turizm için değil, bölgemizin barışı için çok büyük bir adımdır. Turizm, böylece Balkanların bir barış ve dostluk bölgesi haline gelmesine katkıda bulunmaktadır.

Balkan Ülkeleri Resmi Turizm Örgütleri Konferansı, 5 Balkan ülkesi arasında 13 Mayıs 1971 tarihinde, Bükreş'te imzalanan işbirliği anlaşmasına dayanmaktadır.

Konferansın açılışından sonra Bulgar, Romen ve Türk folk dansları gösterisi yapıldı.

Konferans 24 Ekimde çalışmalarını tamamlayacak.

Toplantının acılışından sonra çeşitli Balkan ülkelerinin folk dans gösterileri ilgiyle izlendi.

Paşakapısı Cezaevinde komandoların kaçmak için açtıkları tünel açığa çıkarıldı

● Tünel, caddeye bir iki metre kala bir ihbar sonucu ortaya çıkarıldı

İSTANBUL (AA)

Yaklaşık 568 sağ görüşlü hükümlü ve tutuklunun bulunduğu Üsküdar Paşakapısı Cezaevinde dün bir ihbarı değerlendiren güvenlik kuvvetleri bir koğuştan cadde yönüne doğru kazılmış bir tünel ortaya çıkardılar. Koğuşta yapılan aramada çok sayıda şiş, kesici alet, elektrikli işkence aygıtı, uyuşturucu madde ve ilaçlar buldu.

Üsküdar Cumhuriyet Savcılığından alınan bilgiye göre: Bir ihbarı değerlendiren güvenlik kuvvetleri bugün sabaha karşı genellikle sağ görüşlü tutuklu ve hükümlülerin bulunduğu Paşakapısı Cezaevinde arama yaptılar. Aramada, kullanılmayan ve kilitli tutulduğu bildirilen bir koğuştan cadde yönüne doğru 5-6 metre uzunluğunda bir tünel ortaya çıkarıldı. Caddeye ulaşmaya 1-2 metre kaldığı belirtilen tünelden çıkarılan toprağın cezaevinin kullanılmayan bir tuvaletinde saklanıldığı öğrenildi.

Aramada ayrıca bazı koğuşlarda 13 yapma şiş, 11 bıçak, bir falaka, işkence için kullanıldığı sanılan bir elektrikli aygıt, bazı uyuşturucu ilaçlar ve uyuşturucu madde ele geçirildi.

Sağ görüşlü 568 siyasi tutuklu ve hükümlünün bulunduğu Paşakapısı Cezaevindeki tutuklu ve hükümlüler arasında bir süre önce İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Mahkemesince çeşitli silahlı eylemlerden hüküm giymiş Mustafa Baki Gülcan, Alpaslan Alpaslan, Nuh Semiz ve Abdurrahman Al'da bulunmaktadır.

TİKP Bakırköy İlçe Başkanı: "Partimiz saldırganların yakasını bırakmayacaktır"

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Bakırköy ilçe binasının önceki gün komandolar tarafından bombalanması üzerine basına yazılı bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Bakırköy İlçe Başkanı Rıza Özler saldırıyı kınayarak, 1978 yılından beri üç kez saldırıya uğradıklarını kaydetti ve Bakırköy Emniyet Amirliğine güvenlik için yaptıkları çeşitli başvurulara rağmen hiçbir önlem alınmadığını belirtti.

TİKP Bakırköy İlçe Başkanının açıklaması özetle şöyle; "Partimizin bulunduğu bina 18 Ekim 1979 günü halk düşmanı MHP'li komandolar tarafından bombalandı.

Bugün Türkiye'de halkta huzur bırakmayan MHP'li caniler halkın birliği için uğraşan anarşiye ve teröre karşı kararlılıkla mücadele eden partimize saldırılarını arttırıyorlar.

Bu saldırılardan yılmayacağız.

Bütün yetkilileri ANAYASAYI ve demokrasiyi korumaya çağırıyoruz. Anayasanın teminatı altında çalışan partileri faaliyetlerinden men etmeye çalışan bu saldırganların yakalanmasını ve adalet önüne çıkarılmasını istiyoruz.

Partimiz saldırganların yakasını bırakmayacaktır.

Balıkesir Cezaevindeki direniş bastırıldı

BALIKESİR (AA)

Balıkesir Cezaevinde önceki gün saat 23.00 sıralarında başlayan direniş dün saat 06.00 sularında bastırıldı.

Önceki gece mahkumlar "bayramda ziyaretlerde ailelerini, çocuklarını yanlarına isteyerek ve af talebiyle" direnişe geçip bazı gardiyanları rehin alarak, Vali ile görüşme isteğinde bulundular. Vali İbrahim Önen ile yapılan görüşme olumsuz sonuçlanınca, Emniyet görevlileri göz yaşartıcı madde atarak cezaevine girdi.

Olayların sanığı olarak gösterilen 25 kişi Bursa, Kütahya ve Eskişehir cezaevlerine gönderildi.

Rektör Karafakıoğlu öğrencileriyle.

Karafakıoğlu'nu saygıyla anıyoruz

GENÇLİK SERVİSİ

İTÜ'nün eski rektörlerinden değerli bilim adamı, yurtsever insan, Ord.Prof. Bedri Karafakıoğlu'nu ölümünün birinci yıldönümünde saygıyla anıyor, faşist cinayet şebekelerini bir kere daha lanetliyoruz.

O'nun hayatı kısaca bilimdi, yurt sevgisiydi demokrasiydi, öğrenci sevgisiydi.

1960 yılında Ordinaryüs ünvanını alan Karafakıoğlu, 27 Mayıs devriminden sonra Kurucu Meclis'te İTÜ temsilcisi, 1964-65 yıllarında Elektrik Fakültesi Dekanı, 1965-69 yılları arasında da İTÜ Rektörlüğü'nde bulundu.

ÖĞRENCİLERİN BABASI—BEDRİ HOCA

Ord.Prof. Karafakıoğlu 1965'den sonra bağımsızlıkçı ve özgürlükçü gençlik hareketinin yükseldiği şartlarda rektörlük yaptı. İktidar, eylemleri kırmak için polisin yanısıra okul yöneticilerini de zorluyordu.

1967'de Özel Okulları Protesto Yürüyüşü hazırlıkları sırasında MHP'liler 15 gün sürecek bir boykot ve yürüyüş olursa rektörlüğün okulu kapatacağını söylediler. İTÜ Talebe Birliği'ni eylemden vazgeçirmeye çalıştılar. Bedri Hoca ise, "yönetmelik açıktır. 15 gün boykot yapıldı diye okul kapatılamaz." dedi. Bunun üzerine eylem, büyük bir başarıyla sonuçlandı.

1968'den sonra çıkarılmak istenen Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine karşı, "Gençliğin heyecanı emirlerle bastırılamaz." diyordu. Yine o yıllarda İTÜ Gümüşsuyu Yurdu'nu aramaya gelen polislere "Yurt İTÜ müştemilatının arasındadır. Rektörün izni olmadan arayamazsınız. Ben de böyle bir izni vermiyorum." demisti.

Bedri Hoca aynı zamanda bilimi de kendine akademik kariyer sağlamak için değil, toplumun, sosyal adaletin ilerlemesi yoluna adıyordu. 1967 yılında: "Bütün ulus, teknik ve ekonomik gelişme sayesinde layık olduğu yaşama seviyesine ulaşacak, toplumun ve fertlerin refaha yaklaşması dolayısıyla doyurucu bir sosyal adaletin gerçekleşmesi, yurdumuzda tekniğin ilerlemesiyle mümkün olacaktır." diyordu.

MHP'NİN BOY HEDEFİ KARAFAKIOĞLU

İşte Ord.Prof. Bedri Karafakıoğlu böyle ilerici ve özgürlükçü görüşlerinden dolayı birçok kez faşistlerin sözlü saldırılarına uğramıştı. MHP yanlısı basın O'nu "İTÜ'yü komünist yapan rektör" ilan ederek boy hedefi haline getirmişti.

Özgürlükleri boğmak ve halkı sindirmek isteyen faşistler, O'nun şahsında yurtsever bilim adamını, aydını kurşunladılar

Öğrenciler, öğretim üyeleri, aydınlar

Bütün Türkiye halkı cinayet şebekelerinin üzerine yürüyen cesaretli tutum bekliyorlar.

Üniversite kapısında...

Bazı yüksek öğrenim kurumlarında ön kayıt puanları düşürüldü

● Rize, Kars ve Trabzon'da Teknik Yüksek Okul açılıyor

ANKARA

Ankara Üniversitesine bağlı bazı fakültelerde yeniden ön kayıt açıldı.

Ankara Üniversitesi, ÜSS sonucunda hiç bir üniversite kurumuna giremeyen adaylar arasında, 515 ya da daha yüksek fen puanı alanların Ankara Tıp Fakültesine, 440 ya da daha fazla puan alanların da Eğitim Fakültesine kayıt yaptırabileceklerini bildirdi.

Bu arada kontenjan açığı bulunan Antalya Tıp Fakültesi de 490 ve üzerinde fen puanı alan öğrenciler için ön kayıt açtı.

Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesinde ön kayıt için istenen puanlar şöyle:

—Kütüphanecilik Bölümü: 430 toplam

—Klasik Arkeoloji ve Çağdaş Arkeoloji Bölümü: 505 yabancı dil

Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü: 505 Almanca

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü: 505 İngilizce.

— Latin Dili ve Edebiyatı Bölümü: 460 yabancı dil

Ankara Üniversitesine bağlı bu fakülteler ve Antalya Tıp Fakültesinde ön kayıt işlemleri bugün sona eriyor. Kesin kayıt işlemleri ise 22-23 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilecek.

İSTANBUL

İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı Eczacılık Bilimleri Fakültesinin ön kayıt puanları 450'ye düşürüldü. 24 Ekim gününe kadar sürecek kayıtlar sonucu fakülteye 35 öğrenci alınacak.

Yine İTİA'ya bağlı Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulunun kesin kayıt işlemleri 22-23 Ekim günleri yapılıyor.

Ankara İktisadi Ticari Bilimler Akademisine bağlı Maliye Fakültesi ile İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesinde, daha önce ön kayıt yaptıran adaylar için kesin kayıt puanları açıklandı. Buna göre, Maliye Fakültesinin Mali Hukuk Bölümü için 451.939 toplam. Maliye Planlama Bölümü için 455.615 fen, Mali Ekonomi Bölümü için 450.511 fen, İstatistik ve Temel Bilimler Fakültesi için ise 441.873 fen puanı gerekiyor.

Bu fakültelere ön kayıt yaptıran adayların kesin kayıt işlemleri 23 Ekime kadar akademi merkez binasında tamamlanacak.

Ankara Üniversitesine bağlı olarak bu yıl öğrenime açılan Adalet Yüksek Okulu ön kayıtla öğrenci alacak. ÜSS sonucunda 450 ya da daha yüksek toplam puan alan ve hiç bir yüksek öğrenim kurumuna giremeyen adaylar ön kayıt yapabilecekler.

Adalet Hizmetinde 3 yıl çalışanların ise ön kayıt yaptırmaları için 400 puan almaları yeterli.

İki yıl süreli Adalet Yüksek Okuluna, 1979-1980 öğrenim yılı için 80 lise mezunu ile en az üç yıl Adalet Hizmetinde çalışmış lise mezunu 20 öğrenci alınacak.

Adalet Yüksek Okulunda ön kayıt işlemleri 22-26 Kasım tarihleri arasında yapılacak.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

Çukurova Üniversitesine bağlı Mühendislik ve İdari İlimler Fakültelerinde üçüncü dönem kesin kayıt işlemleri devam ediyor. Daha önce ön kayıt yaptıranlar arasında 452.058 ile 453.885 puan alanlar Mühendislik Fakültesine, 448.984 ile 451.563 arasında toplam puan alanlar da İdari Bilimler Fakültesine kayıt yaptırabiliyor. Üçüncü dönem kesin kayıt 19 Ekime kadar sürecek

DİYARBAKIR

Diyarbakır Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine 6 kişilik kontenjan için yeniden ön kayıt açıldı. 469 ya da daha fazla fen puanı alan adaylar 24 Ekim günü akşamına kadar ön kayıt için başvurabilecekler.

RİZE

Rize'de Eğitim Enstitüsü yerine açılan Rize Teknik Yüksek Okulu ... Kasım ayı içinde aynı binada öğretime açılacak.

Konu hakkında bilgi veren Rize Milli Eğitim Müdürü Hüseyin Kalkan, bu yıl Teknik Yüksek Okulun Elektrik ve İnşaat bölümünün açılacağını bildirdi.

KARS

Kars'ta bu yıl öğrenime açılacak olan Teknik Yüksek Okulun Elektrik ve İnşaat Bölümlerine öğrenci alınacak. Kontenjanın yüzde ellisi Bölge Liseleri mezunlarından dolacak. Okul, Dede Korkut Eğitim Enstitüsü binasında açılacak.

İsparta'da da Eğitim Enstitüsü binasında Teknik Yüksek okul açılacak. Teknik okul, Elektrik, Muhasebe ve İşletme Bölümlerini kapsayacak. Kontenjanın yarısı İsparta ve ilçelerinden olacak.

TRABZON

Trabzon Fatih Eğitim Enstitüsünde 3 yıllık statüye tabi öğrencilerin 1979-80 ilk yarı yıl dersleri 27 Ekim günü sona erecek. Kış dönemi sınavları, 5-14 Kasım tarihleri arasında yapılacak. İkinci yarı yıl dersleri ise 19 Kasımda sona erecek.

Fatih Eğitim Enstitüsü son sınıf öğrencilerinin sınavları, 26 Kasım-19 Aralık tarihleri arasında yapılacak.

HAFTANIN FİLMLERİ — NEZİH COŞ

Sıradan filmler ...

Kaybolan Ülke (ATLANTİS)

"The Warlords of Atlantis" / Yönetmen: Kevin Connor / Oyuncular: Doug McClure, Peter Gilmore, Cyd Charisse, Daniel Massey / Amerikan - İngiliz filmi (1978) / SİTE, Y.MELEK. KRİSTAL, ŞAFAK, SUR'da

Amerikan film tekelleri aracılığıyla dünyaya dağıtılan şatafatlı, göz boyayıcı, büyük giderlerle hazırlanmış, olağanüstü konulu serüven filmleri furyası Türkiye'de de yeniden etkili olmaya başlıyor. Bu hafta bilim - kurgu romanlarıyla ünlü Jules Verne'den uyarlanan "Kaybolan Ülke" (Atlantis) ile bu furyayı açmış oluyoruz.

"Atlantis" İngiliz yönetmen Kevin Connor tarafından büyük bir bölümü Londra'daki Pinewood stüdyolarında gerçekleştirilmiş. Amerikalılar tarafından dünyaya dağıtılıyor. 19. yüzyılın sonralarında Atlantik Okyanusunda define arayan bir Amerikalı denizci grubunun serüvenlerini dile getiriyor film. Kahramanlarımız deniz dibi araştırmaları sırasında Atlantis adlı efsanevi ülkeyi keşfediyorlar. Atlantis seçkin bir sınıf tarafından yönetilen, halkı balıkinsanlardan oluşan, dev deniz canavarlarının tehdidi altında bir ülke. Canavarlara karşı direniş yoksul halkın ve savaşçıların görevi. Atlantis'in yöneticileri başka bir gezegenden dünyaya düştüklerini ve yeniden oraya dönmek istediklerini söylüyorlar. Bunun için dev bir enerji kaynağı gerekiyor. Dünyalı denizcilerden birinin zeka gücünden bu amaçla yararlanmak, diğerlerini ise balıklaştırmak istiyorlar. Kahramanlarımız buna karşı direniyor ve Atlantis'ten kaçmaya çalışıyorlar. Bu serüven, dev deniz dibi canavarlarıyla ve gemiye saldıran dev ahtapotla mücadele ve altın yüzünden gemidekilerin birbirine girmesi gibi ek sahnelerle zenginleştiriliyor.

"Atlantis" kaybolmuş ülkedeki sınıfsal çelişkilere ve mücadeleye de fonda yer vermesine karşın esas olarak oyalayıcı bir serüven filmi. Daha önce de Edgar Rice Borroughs'un benzeri hayali serüven yapıtlarını sinemaya aktaran Kevin Connor, insanları heyecanlandıran ve iki saat sürükleyen bir masal filmini etkili bir anlatımla gerçekleştirmeye çalışmış. "Sinema tekniğinin harikası" diye reklam edilen "Atlantis"in aslında yüksek bir teknik başarısı olduğu söylenemez. Özellikle deniz canavarlarının yapmalığı, kukla tipi hareketleri çok az seyirciyi kandırabiliyor. Connor'ın "Atlantis"inin Holloywood'da 1950'lerde yapılan benzeri filmlerin düzeyini bile geçemediği ileri sürülebilir. Heyecanlanmasına karşın birçok seyircinin sinemadan "saçma bir film" diyerek çıkması, sanırız sonucu ortaya koymaya yeter. Ancak Site Sinemasının bu filmle ilk gün büyük bir seyirci kitlesi toplaması, bu tür yapıtların gördüğü ilgiyi ve uyandırdığı merakı da kanıtlar nitelikte.

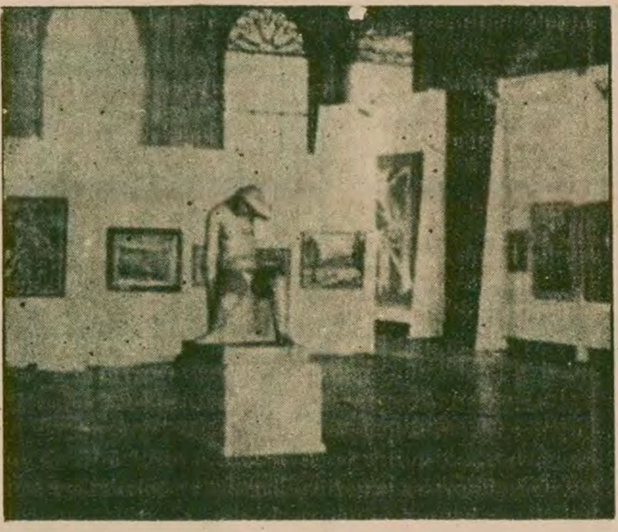
İNTİKAM

"Revenge" / Yönetmen: Sidney Hayers / Oyuncular: Joan Collins, James Booth, Ray Garnett / İngiliz filmi (1971) / GAZİ'de

İngiliz sinemasının küçük bütçeli tipik polis - heyecan filmlerinden biri. 1960'larda Basil Dearden gibi ikinci sınıf yönetmenlere yaptırılan bu tür filmler şimdilerde daha genç yönetmenlere hazırlattırılıyor.

Sidney Hayers de, ilk filmlerini 60'lı yıllarda yapmış önemsiz bir yönetmen. Çoğu filmlerinde "heyecan" öğesi üzerine kurulu öyküler anlatan Hayers, "İntikam"da da aynı çizgiyi sürdürüyor. Küçük kızları hasta bir katil tarafından öldürülen bir aile, katilin polisçe serbest bırakılması üzerine onun peşine düşüyor. İntikam amacıyla kaçırıp işlettikleri barın bodrumuna kapatıyorlar. Ancak öldüğü sanılan adamın henüz sağ oluşu işleri karıştırıyor. Polis araştırmaya başlıyor. Aileyi bir telaş alıyor, herkes birbirine giriyor. Özel sorunlar, anlaşmazlıklar ortaya seriliyor. Adamın gerçek katil olmadığı haberi geliyor. Sonuçta, barmen kahramanımız bir rastlantı sonucu katili cezalandırıyor.

Hayers, Hitchcock filmlerini andıran bir heyecan - gerilim atmosferi kurmaya çalışıyor. İlk yarısı oldukça kuru, yavan bir gelişim gösteren film, giderek biraz daha hareketleniyor. Ama hepsi o kadar. "İntikam" Benzerlerini TV'de bol bol izleyegeldiğimiz zayıf, hiç bir sözü olmayan bir yapıt.

Devlet Resim ve Heykel Müzesi bugün açılıyor

● Müzede, sanatçılara çalışma olanağı da yaratılacak

MEHPARE YIĞIT

20 Eylül 1937'de Atatürk tarafından kurdurulan Devlet Resim ve Heykel Müzesi, 42 yıl boyunca çeşitli nedenlerle zaman zaman kapatılmıştı. 20 Mart 1976'da da yangın tehlikesi gerekçesiyle kapatılan müze, bugün saat 16.00'da, 3 sergiyle birlikte açılıyor. 2'nci İstanbul Sanat Bayramı kapsamındaki üç sergi şunlar:

–Halk resimleri sergisi.

–Geleneksel Türk sanatları ve çağdaş yorumu sergisi.

–İngiliz öğrenci özgün baskı resim sergisi.

Müzede aynı zamanda sergilerin yer alması, yeni Müdür Doçent Devrim Erbil'in girişimlerinin bir parçası.

Devrim Erbil, müzenin ve müzelerin durağan yapılardan kurtulup güncel sanat olaylarının da içine girmesini, sanatçıların bütün olanaklarından yararlanmasını ve halka açılmasını amaçlıyor. Yeni bir müzecilik anlayışını getirmeye çalışıyor Devrim Erbil.

Resim Heykel Müzesiyle ilgili olarak çeşitli girişimlerinden biri de bazı salonları, sergilerin açıldığı galeriler şeklinde kullanmak. Bunun yanısıra konferanslar, projeksiyonlu gösteriler, sanat filmleri yer alıyor. Karşılıklı olanaklardan yararlanmak için çeşitli ülkelerdeki müzelerle ilişkiye giriliyor.

Müzede, olanağı olmayan sanatçılara çalışma imkanı yaratacak atölyeler kurulacak. Devrim Erbil, müzenin halka açılması yönünde de çeşitli kitle örgütleri ve sendikalarla işbirliğini düşünüyor.

Girişimler içinde, müzenin bahçesinden yararlanma tasarısı da var. Müzenin bahçesinde, sanatçıların ve halkın uğrak yeri olabilecek bir çay bahçesi kurmak düşünülüyor.

Devrim Erbil'in bu girişimleri, beraberinde müzecilik anlayışının nasıl olması gerektiği sorununu gündeme getiriyor. Sanat çevrelerinde şimdiden böyle bir tartışma gelişmektedir.

Resim Heykel Müzesini yenileme girişimlerinde Devrim Erbil maddi ve diğer sorunlar açısından sanat çevrelerine ve gönüllü çalışanlara dayanıldığını belirtiyor. Müze Sevenler Derneğinin kurulması girişimi bunun bir parçası. Çünkü müze, devlet ve ilgili bakanlardan yeterli ilgiyi görmüyor. Bu, sanatçıların yıllardır şikayetçi olduğu bir konu. Örneğin, müzenin en temel sorunu haline gelen güvenlik ve yangına karşı korunma, hâlâ çözümlenmiş değil. Yeni bir müze binası yapılacağı söylendiği halde, bu yönde ciddi bir girişim yok. Oysa ki, olumlu ve olumsuz örnekleriyle geçmiş kültür mirasını barındıran müzeler, gelecek kuşakların öğrenmesi bakımından da titizlikle korunması gereken yerler. Umarız, bu yönde sanat çevrelerinin çabası ilgili bakanlıkları da harekete geçirsin.

MEHMET GÜLER: "Resimlerimde daha çok toprak ve kadının doğurganlığını işliyorum"

1965 yılında Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim Bölümünü bitirerek çeşitli okullarda resim öğretmenliği yaptı. Daha sonra bir süre GEE Resim Bölümünde asistanlık yapan M.Güler halen Almanya'nın Kassel kentinde yaşamını sürdürüyor.

Geçtiğimiz günlerde son yapıtlarını "Düş Ağacına Umut' adı altında Ankara'da Galeri Evren'de sergileyen M.Güler'le Ankara büromuzda görüştük.

Naci Can

● *Son yapıtlarınızı "Düş Ağacına Umut" adı altında sergilediniz. Resimlerinizde daha çok hangi konuya ağırlık veriyorsunuz. Başka bir deyişle yapıtlarınızda ne anlatmak istiyor sunuz?*

—Sergide de gördüğünüz gibi resimlerimin tamamının konularını Anadoludan, doğup büyüdüğüm Malatya yöresinden, beni etkileyen olaylardan seçiyorum. Anadolu'nun, kırsal kesimin insanlarını, bu insanların yaşamlarını, umutlarını, özlemlerini anlatmaya çalışıyorum. Sizin de dikkatinizi çekmiştir, daha çok kadınları ve çocukları işliyorum resimlerimde. Kadınların toprakla olan ilişkilerini, kavgalarını anlatıyorum. Aslında doğada, toprak ve kadın aynı özelliğe, doğurganlık özelliğine sahiptirler. Bu iki doğurgan varlığın ilişkileri, karşılıklı birbirlerini etkilemeleri yapıtlarımın ana temalarından birisidir. Bu işin tema yönü, biçimsel yönü ayrı tabii.

● *Kadınlar dediniz. Resimlerinize bakarken, kadınların durgunlukları dikkatimi çekti. Kadere boyun eğme, her koşulu kabullenme onların doğal yapısı sanki.*

—Aslında Anadolu insanının genel karakterinden kaynaklanıyor bu durum. Anadolu insanı kadere inanır. Bunda eğitimin, dinsel etkilerin, ataerkil ve feodal ilişkilerin ve yıllardır süregelen inançların da etkisi var. Ancak, benim resimlerimde vermek istediğim, insanlarımızın, özellikle kadınlarımızın o kendilerine özgü ağırbaşlılığı, kendilerine özgü gururuydu. Resimlerdeki kadın figürlerinin yüzlerinde yine de bir gülümseme, ağırbaşlı bir gülümseme vardır. Kendi iç dünyalarının yansımasıdır bu, geleceğe yönelik bir umut taşırlar. Dingindirler ama bu dinginlik bir potansiyeli taşır içinde.

● *O zaman neden 'Düş Ağacı" diye sorayım.*

—"Düş Ağacı" konusu eskiden beri düşlediğim ve üzerinde çalışmak istediğim bir konuydu. Son yıllardaki çalışmalarımı 'Kadınlığın Kaderi' adı altında sergiledikten sonra bu konuyu ele alma fırsatını buldum. Bence doğadaki etken ögelerden birisi de ağaçtır. Bu ögeyi sembolik olarak, biraz da fantazi yönüyle ele aldım. Dikkat ettiyseniz resimlerimde ağaçların kökleri dışardadır. Zayıf ve güçsüzdürler ama suyun hemen yanıbaşındadırlar, suya bağlıdırlar.

● *Ben de onu soracaktım. Resimlerinizde suyun maviliği çok değişik bir tonlamayla verilmiş, ilk anda yadırgıyor insan.*

—Suyun yaşamdaki etkisini, vazgeçilemezliğini, insanların ve benim gözümdeki değerini vurgulamaya çalıştım. Su, resimlerimde bazen insanların hemen yanıbaşında bazen de gökyüzündedir, ama nerede olursa olsun aynı vurgulama ve aynı tonlama ile verilmiştir. Dediğiniz gibi mavinin tonlaması önceleri bir şaşkınlık ve yadırgama uyandırıyor, ancak daha sonra benimsendiğini kişisel gözlemlerime dayanarak söyleyebilirim.

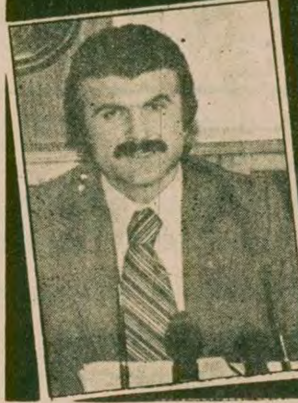
● *Bundan sonraki çalışmalarınızda neler yapmayı düşünüyor sunuz?*

—Bildiğiniz gibi çalışmalarımı yurt dışında, Almanya'nın Kassel kentinde sürdürüyorum. Kassel'e döndüğümde yoğun bir çalışma beni bekliyor. Önümüzdeki aylarda bir özel sergi açmayı düşünüyorum. Bu arada bazı resmi kuruluşların düzenlediği karma sergiler de var. Bazı Avrupa ülkeleriyle de ilişkilerim ve çeşitli girişimlerim var. İsviçre ve Hollanda örneğin. Bu girişimlerimden henüz bir sonuç alamamakla birlikte yakın bir zamanda bazı olumlu sonuçlar alacağımı ümit ediyorum. Bu arada yurdumla da ilişkimi koparmamak istiyorum. Bunun bir nedeni yurdumu sevmemse, diğer bir nedeni de yurdumdan uzun bir süre ayrı kalmamın sanatım üzerinde doğuracağı olumsuz etkileri kestirebilmem.

Çakmur'a adam dayanmıyor...

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili H.Avni Sağesen görevinden alındı...

Şubat'tan bu yana 1 genel müdür, 2 genel müdür vekili değişti

Fikret Ünlü

Ergun Aymergen

H. Avni Sağesen

☆ Sağesen' in görevden alınmasına bazı federasyon başkanlarını görevden almaması neden gösteriliyor

☆ Sağesen' in yerine Nuri Sinan Doğan getirildi

☆ 41 yılda 32 genel müdür değişti

KENAN NACIR

Kısa bir süre önce göreve getirilen Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili H. Avni Sağesen görevinden alındı. Sağesen'in yerine Gençlik ve Spor Bakanlığı Yeni Spordan Sorumlu Müsteşar yardımcısı tarih öğretmeni Nuri Sinan Doğan'ın getirildiği de gelen haberler arasında.

H. Avni Sağesen'in görevden alınmasına, bazı federasyon başkanlarını görevden almamak istemesi neden olarak gösteriliyor.

H. Avni Sağesen'in görevinden alındığına dair haberlerin yoğunlaşmasından sonra Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Nuri Kılcı, Müsteşar Yardımcısı Yusuf Çevik ve Nuri Sinan Doğan, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde Bölgeler Dairesi Başkanı Osman Tabak'ın odasında 3 saate yakın bir toplantı yaptılar. Toplantıdan sonra yetkililer bir açıklama yapmaktan kaçındılar.

Öte yandan görevinden alındığı bildirilen H. Avni Sağesen kendisiyle ilgili haberlerin yoğunlaşması üzerine dün sabah rapor almak üzere makamından ayrıldı ve Genel Müdürlüğe bir daha dönmedi. Bakanlık yetkilileri H. Avni Sağesen'in Genel Müdürlüğe gelmesi halinde kendisi ile yapılacak görüşmeden sonra kesin kararın verileceğini belirttiler.

ÇAKMUR'A GENEL MÜDÜR DAYANMIYOR...

H. Avni Sağesen'in görevden alınmasıyla birlikte şubat ayından buyana Çakmur'un Genel Müdürlükte değiştirdiği adam sayısı üç oldu. Bilindiği gibi Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü'yü şubat ayında görevden almıştı. Çakmur, Ünlü'nün yerine vekaleten atadığı Ergun Aymergen'i de görevde pek fazla tutmadı ve 1 Ekimde görevden aldı. Ergun Aymergen'in yerine 1 Ekimde atanan H. Avni Sağesen ise dün görevinden alındı. Bu nedenle Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü çevreleri yeni atanan Nuri Sinan Doğan'ın ne kadar süre görevde tutulacağını merakla bekliyorlar.

41 YILDA 32 GENEL MÜDÜR DEĞİŞTİ...

41 yılda Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde 32 kişi görev yaptı. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde en uzun süre görev yapan kişi ilk Genel Müdür Cemil Tahir Taner. Taner, görevi 7 yıl süre ile yürüttü. En kısa görevi ise Neclettin Aykan yaptı. Aykan görevi vekaleten 28 gün yürüttü.

Beşiktaşlı futbolcular sıkı bir çalışmaya tabi tutuldular...

Tüzün: "Hala istediğimiz futbolu oynuyor değiliz"

✪ Beşiktaşlı futbolcular iki ana taktik üzerinden çalışma yaptılar

Beşiktaşlı futbolcular bir çalışma sırasında

İSTANBUL

Beşiktaşlı futbolcular özellikle iki ana taktik üzerine antrenmana tabi tutuldular

Tüzün'ün ısrarla uyguladığı ve defalarca tekrarladığı hareketlerden çıkan sonuca göre, Beşiktaş önümüzdeki haftalarda defanstan çapraz uzun toplarla çıkacak. Ve orta sahadan kaynaklanan ataklarla, hücum elemanları rakip defans arkasındaki gol boşluklarına depar atacağa benziyor.

Bu çalışmalarda Teknik Direktör Serpil Hamdi Tüzün, maç sonlarına doğru oyunu bırakma ve mücadele hırsında azalma konusu üzerinde futbolcuların dikkatini çekti. "Hâlâ istediğimiz futbolu oynuyor değiliz" diyen Serpil Hamdi Tüzün istenen düzeye gelmek için "Sabırla çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

Öte yandan Beşiktaş'ın üç kalecisi Rasim, Mustafa ve İsmet yardımcı antrenör Erkan Yanardağ tarafından özel bir programla çalışmaya tabi tutuldular.

Serpil Hamdi Tüzün, futbolcuları sıkı bir çalışmaya tabi tutuyor...

Kuşadası'nda çalışmalarını sürdüren milli takımımızda bazı futbolculara erteleme maçları nedeniyle izin verildi...

Milli Takımın kadrosu tamamlandı

Kiraz: "Kampa geç katılan futbolcular hakkında federasyonun ne karar vereceğini bilmiyorum"

KUŞADASI (THA)

Milli Takım Teknik Direktörü Sabri Kiraz, Trabzonsporlu futbolcuların katılmasıyla kamp kadrosunun tamamlandığını açıkladı. Ancak Kiraz, bu futbolcuların kampa geç katılması konusunda "Federasyonun ne karar vereceğini bilemiyorum" dedi.

Trabzonsporlu futbolcuların kampa geç katılmaları konusunda daha fazla açıklama yapmaya yetkili olmadığını belirten Kiraz, Şenol, Serdar ve Turgay'ın kampa geç katılmalarına gerekçe olarak uçak bulamadıklarını gösterdiklerini belirtti. Milli takım adaylarına erteleme maçları nedeniyle izin vereceğini belirten Kiraz, ancak bu futbolcuların pazartesi günü öğleden sonra milli takım kampına katılmalarını şart koşacağını söyledi.

Türkiye'nin Moskova Olimpiyatlarına 10 dalda 78 sporcu ile katılacağı açıklandı

ANKARA

19 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında yapılacak Moskova Olimpiyatlarına 10 dalda 78 sporcu ile katılacağımız açıklandı.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde yapılan toplantıda, kafilede yer alacak yönetici, doktor, antrenör, hakem, mekaniksiyen ve masör sayısı ise 22 kişi olarak belirlendi. Böylelikle kafile sayısı 100 olarak tespit edildi.

Yapılan ilk belirlemelere göre Moskova Olimpiyatlarına Basketbol, Futbol, Atıcılık, Atletizm, Bisiklet, Boks, Güreş, Halter, Judo ve Yüzme dallarında katılınması kararlaştırıldı.

Ayrıca bu dalların ilerde fazlalaştırılması ve eksiltilmesinin de mümkün olduğu ifade edildi.

Baraj derecesi konan dallarda ise sporcuların alacağı sonuçlara bakılacak.

Çalışmalarını hızla sürdüren Tofaş-SAS minik ve yıldız güreş takımı

TOFAŞ-SAS minik ve yıldız güreş takımı kurdu

BURSA

Tofas SAS Kulübü güreşteki iddiasını sürdürebilmek için minikler ve yıldızlar güreş takımı kurdu.

10-14 yaşları arasındaki güreşçilerden oluşan Minikler Güreş Takımının antrenörü Emin Tenekecioğlu, minikler arasında kabiliyetli güreşçiler olduğunu belirtti ve "Minik güreşçilerimiz arasında 6-7 yıl sonra rakiplerine kök söktürecekler var. Güreşe çok yatkın bir milletiz. Bulgaristan'da 3 yılda öğrettiğimi burada 3 ayda öğrendiler" dedi.

1979-1980 Basketbol Ligleri ad çekimi 22 Ekimde yapılacak

ANKARA

1979-1980 Dönemi Türkiye Basketbol liglerinin ad çekimi 22 Ekim Pazartesi günü Ankara'da yapılacak.

Saat 11.00'de, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü toplantı salonundaki çekilişe katılacak 14 1. lig ve 8 2. lig takımı şunlar:

1. LİG: Eczacıbaşı, Tofaş SAS, Efes Pilsen, Ziraat Fakültesi, Karşıyaka, Beşiktaş, Yenişehir, Şekerspor, DSİ Spor, Taçspor, Fenerbahçe, İTÜ, Galatasaray, Kolej.

2. LİG: Muhafızgücü, ODTÜ, MTA, Ormanspor, Mülkiye, Ankaragücü, Güney Sanayi, Tarsus Şveps.

Bilindigi gibi Basketbol Federasyonu 1979-1980 sezonunda 2. ligde ilk dört sırayı alan takımların 1. lige çıkmasını ve 2. ligdeki öteki takımların yerel liglere dönerek 2. Basketbol liginin kaldırılmasını kararlaştırmıştı.

"Bir tarafsız başkanlığında...

(Baştarafı 1. sayfada) banlı bir hükümetin kurulmasını ve bu hükümetin Kurucu Meclis hüviyetinde 1981'e kadar işbaşında kalarak, Anayasayı değiştirmesini istedi.

Denge dergisinin Ekim sayısında görüşlerini açıklayan Toker, yeni bir MC ve CHP—MSP koalisyonu ile Türkiye'nin hiç bir yöne götürülemeyeceğini belirtti. Türkiye'nin en önemli sorunlarının ekonomik sorunlar, anarşi ve Kıbrıs olduğunu söyleyen Toker, 1961 Anayasasının 1979 Türkiyesinin şartlarına uymadığını öne sürerek, görüşlerini şöyle ifade etti:

"Kurulacak olan ve memleketi yönetecek olan bu kadronun bu değişikliği yapabilecek sayıda olması şart. Bu parlamentonun 1981'e kadar bir Kurucu Meclis hüviyetinde çalışabilmesini sağlayacak geniş tabanlı bir hükümeti, demokratik tarzda çıkarması pekala mümkün. Hükümetin bunları yapabilmesine imkan verecek iki parti var. Türkiye'de AP CHP'siz, CHP AP'siz, bunların hiç birini yapamaz. Bundan sonrası, bu parlamentonun çalışma yapmasının imkansızlığının görülüp başka bir formüle gidilmesidir ki, o formülün demokrasi ile alakası olmaz."

Metin Toker, Cumhurbaşkanının yetkileri ile ilgili olarak da şunları söyledi:

"Bence, Cumhurbaşkanının gerçekten siyasal mücadelenin dışında tutulması gereken bir döneme Türkiye'nin ihtiyacı vardır. Yani, rejime müdahale gücü olan bir Cumhurbaşkanlığı, taraflı partiler tarafından gösterilmiş bir adaydan seçilmiş Cumhurbaşkanı için çok ağır bir yük olur. Yani Cumhurbaşkanı bir bakıma siyasetin dışında devletin başı olacaktır. Ama o, devleti güçlü bir devlet haline getirecek bir Cumhurbaşkanı olacaktır. Bugünkü Anayasamızdaki Cumhurbaşkanlığı müessesesindeki noksanlık, anormallik, Türkiye devletinin kuruluşundaki özelliklerinden gelmektedir."

ERKEN SEÇİM

Metin Toker erken seçimle ilgili görüşlerini açıklarken de şunları söyledi:

"Erken seçime bizim Anayasa gereğince Meclis karar verebilir. Bu Millet Meclisinde, iki sene evvel parlamentoyu ve Ankara'yı bırakıp kendini kurt gibi bekleyen teşkilat içindeki milletvekili olmak arzusundakilerle çarpışmayı, tekrar masraf yapmayı kabul edecek adam ben göremiyorum. Yani 226'yı bulmak bahis konusu değil.

"Cumhurbaşkanı bu aşamada iki büyük partinin liderini çağırıp, bu ortaklığı, bu geniş tabanı nasıl düşünürsünüz deyip mutabakat aramak durumundadır. Biri, ben onun Başbakanlığını kabul ederim derse, Cumhurbaşkanının buna itirazı olmaz. Eğer ikisi de, bir tarafsız başbakan isterim derse, kim olsun diye oturur, konuşurlar. Ona göre bir ön fikir alır. O zaman Cumhurbaşkanı, gösterdikleri adayların içinde bu işi en iyi yapabilecek, müzakereleri en iyi yapabilecek adamı seçer."

Toker, 14 tane kontenjan senatörü olduğunu, 14'ünün de bu şartlar yerine gelirse, başarıyla başbakanlık yapabileceklerini sözlerine ekledi.

Karafakıoğlu...

(Baştarafı 1. sayfada) nasında yapılacak olan tören bugün saat 10.30'da başlayacak.

Bilindiği gibi Karafakıoğlu geçtiğimiz yıl bugün Bakırköy'de faşist canilerin silahlı saldırısına uğrayarak hayatını kaybetmişti. Olay tüm yurtta nefretle karşılanmıştı. Karafakıoğlu'nun katilleri bugüne kadar yakalanmadı.

AÇILIŞ TOPLANTISI

Türkiye İşci Köylü Partisi (TİKP) Fener Temsilcilik Lokali açılış toplantısına tüm halkımızı çağırıyoruz.

Konuşmacılar:

- M. Halim Spatar (TİKP İst. İl Başkanı)
- Mustafa Ünal (TİKP Fener Temsilcisi)

Gösteriler:

- Folklor Gösterisi

Halk Ozanları

Yer: Fener TİKP Temsilcilik Binası
Abdüllezelpaşa Cad. No: 346/3
HALİÇ FENER
Tarih: 21 Ekim 1979 (Pazar)
Saat: 14.00

Türkiye İşçi Köylü Partisi

TELEVİZYON

17.00 HABERLER

17.05 FLİPPER

Dizinin Yeni Dostlar adlı bölümünün ikinci kısmı yayınlanacak.

17.30 ÇOCUK VE ÇAĞI

18.00 KÜÇÜK EV

Dizinin Sen Giderken adlı bölümü yayınlanacak.

18.45 UNUTULMAYANLAR

19.10 ONEDİN' İN GEMİSİ

Dizi filmin ilk bölümü

19.55 MUPPET SHOW

Film yıldızı Vincent Price yer alıyor.

20.20 ENERJİNİN FATURASI-II

Yaşamın Kaynağı adlı ikinci programda, dünyayı etkileyen enerjinin ne olduğu ve enerji kullanımının gelişmesi dile getiriliyor.

20.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA

Çocuksuz Kiracı adlı bölüm oynavacak.

21.20 İBİŞİN RÜYASI

22.00 AKŞAM SEFASI

Güner Ümit ve Nejat Uygur'un sunduğu programda parodiler, Tolga Han dans grubu, Ünal Büyükgönenç, Bedia Akartürk, Göksel Arsoy, Yeşim, Ersen ve Dadaşlar yer alıyor.

23.00 SANFRANSISCO SOKAKLARI

Yeni dizinin ilk bölümü, Yikitler

23.45 HABERLER

TİKP Ankara İl...

(Baştarafı 1. sayfada) bulunan bir tabanca gösterildi.

Önceki gece saat 10.00 sıralarında, hakkında gıyabi tutuklama kararı olan bir şahsı aramak için çevreye gelen emniyet kuvvetleri, evlerde arama yaparken Ferit İlsever'in evine de geldiler. Evde kimlik tespiti yapan ve Ferit İlsever'in TİKP Ankara İl Başkanı, eşi, Ufuk İlsever'le konukları Hamdullah Yanık'ın Aydınlık muhabirleri olduklarını tespit eden polisler, teşekkür ederek evden ayrıldılar.

Ancak, biraz sonra İlseverlerin oturduğu apartmanın çevresi sarıldı ve tekrar eve gelen polisler, apartmanın bahçesinde bulunan bir tabancanın İlsever'lere ait olduğunu ileri sürdüler. İlsever'lerin ve konukları Yanık'ın, tabancanın kendilerine ait olmadığını belirtmelerine rağmen her üçünü de gözaltına aldılar.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

TİKP Genel Merkezi de bu konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Polis, Partimiz Ankara İl Başkanı Ferit İlsever, karısı Ufuk İlsever ve evlerinde bulunan bir misafiri gözaltına aldı.

"Dün gece saat 22.00 sıralarında İl Başkanımızın oturduğu binanın alt katında suçlu aramak için gelen emniyet kuvvetleri bir arama yapmışlardır. Daha sonra İl Başkanımızın oturduğu üst kata çıkan polisler "ihbar var" diyerek İl Başkanımız Ferit İlsever, karısı Ufuk İlsever ve evde bulunan misafiri gözaltına almışlardır.

"Polisin bu haksız tutumunu kınıyor, İl Başkanımız, karısı ve misafirlerinin serbest bırakılmasını istiyoruz."

Sıkıyönetim...

(Baştarafı 1. sayfada) türk'ün başkanlığında toplanarak, Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması için tavsiye kararı alacak. Daha sonra Bakanlar Kurulunda bir tezkere haline getirilecek olan Sıkıyönetimin uzatılması konusunun, 24 Ekimde TBMM birleşik toplantısında ele alınması bekleniyor.

Demirel görevden...

(Baştarafı 1. sayfada)

"Aramızda yeterli kuvvet olursa biz Türkiye'nin meseleleri altından kalkarız. Yeterki arkamızda yeterli kuvvet olsun. Bize bir görev tevcihi yapıldığı zaman bütün bu meselelerin altından kalkabilecek ahenkli bir hükümeti kurabilme imkanını bulduğumuz takdirde, görev yükleniriz. Bulamadığımız takdirde o zaman başka alternatiflerin aranması yolunu açık tutarız."

Açıklamasından sonra basın mensuplarının sorularını yanıtlayan Demirel "Göreve talip misiniz?", "Cumhurbaşkanı hükümet kurma görevini teklif etti mi?" şeklindeki sorulara 'Parti olup da görev istemem demek mümkün değildir. . . . Sayın Cumhurbaşkanı ile hükümet nasıl kurulur meselesini konuştuk" yanıtını verdi.

AP GENEL İDARE KURULU TOPLANTISI

AP Genel İdare Kurulunun önceki gün saat 17.00'de başlayan ve 20.15'e kadar süren toplantısında "Yeni hükümet alternatifleri ve bundan sonra saptanacak stratejinin" tartışıldığı öğrenildi.

AP Genel İdare Kurulu toplantısında üyelerin çoğunluğunun 3. MC'ye karşı çıktığı ve MSP, MHP'nin dışarıdan desteklediği AP hükümetinin de güven verici olmayacağı görüşlerinin savunulduğu bildirildi.

Genel İdare Kurulu toplantısında Cumhurbaşkanının görev vermesi halinde Demirel'in görevi kabul etmesi kararlaştırıldı.

Toplantıda AP-CHP ortaklığının ele alınmadığı [illegible]

Hesaplaşmanın amacı

(Baştarafı 1. sayfada) cak ve herkes suçu başkasının üzerine atmaya çalışacaktır.

Oysa, CHP'nin başarısızlığının nedeni, Ecevit hükümetinin uyguladığı ve parti içi muhalefetin de karşı çıkmadığı siyasetlerdedir. Bir insan ne kadar marifetli olursa olsun, izlediği siyaset doğru değilse ve ülke gerçeklerine uymuyorsa, başarısızlığa uğramaya mahkumdur.

CHP'lilerin şu anda araştırmaları ve aydınlatmaları gereken, hangi hatalı siyasetlerin kendilerini bu noktaya getirdiğidir. Ecevit başarısız olmuştur. Bu bir gerçektir. Peki, parti içi muhalefet ne yapmıştır? Onlar Ecevit'in izlediği yanlış politikanın karşısına çıkıp cesaretle doğruları savunmuşlar mıdır?

Nisan ayındaki kurultayı izledik. Muhalefet ne yaptı? Bütün tartışmalar tüzüğün bir maddesi üzerine cereyan etti. İncir çekirdeğini doldurmayan tartışmalar içinde delegeler üç günlerini geçirdiler.

Daha o zaman CHP'lileri uyarmış ve şunları söylemiştik: "Bu kurultay CHP iktidarı için son şanslardan biridir. Ya bugüne kadar izlenen dengeci ve teslimiyetçi siyaset mahkum edilecek ve CHP esenliğe doğru adımlar atacaktır, ya da çıkmaz iyice derinleşecek ve sonuna gelinen bu iş bitecektir. Yani hükümet sona erecektir."

O zaman muhalefetin tutumunu da eleştirmiş ve ciddi bir siyasi tutum almadıklarını belirtmiştik. O sırada muhalefetin liderlerine neden açıkça siyasi konulardaki görüşlerinizi belirtmiyorsunuz diye sorduğumuzda, "Şimdi yapacak bir şey yok" deyip geçiştirmişlerdi.

CHP'nin başarısızlığından muhalefet de sorumludur, iktidar da. . Anarşi yenilememiş, halk kuyruklarda ömür tüketmeye mahkum edilmiş, tüpgaz bulunamamış ve ekonomi çıkmaza sokulmuştur. CHP'yi yenilgiye götüren bunlardır. Bunların nedenleri araştırılmalıdır.

Kargaşalığın bir kanadının CHP içine sızdığı ve parti içinde yıkıcılık faaliyeti yaptığı herkesin malûmudur. Devlet dairelerine sızan Moskova yanlılarının ve diğer sahte solcuların yaptıklarından, CHP taraftarları da dahil herkes elaman demiştir. MHP'nin ve devlet içindeki karanlık güçlerin üzerine cesaretle yürünmemiştir, hepsinden önemlisi, bütün bu hatalara yol açan dengeci politikada ısrar edilmiştir.

Ancak muhalefet ne dengeciliğe, ne Sovyetler'e teslimiyetçiliğe karşı çıkmamıştır. Muhalefet, örgüt içi kulislerden öte fazlaca bir şey yapmamıştır. Hatta bazı muhalefet grupları, Moskova yanlısı güçlere yanaşmış ve sahte solun partiye sızmasına yardımcı olmuştur.

Şimdi gerekli olan, geçmişin ciddi bir muhasebesini yapmak, doğru siyasetler tespit etmektir. CHP Kurultayında altı ay önce tüzük tartışması dışında bir söz söylemeyenler, kendi hatalarını da gözden geçirmelidirler. CHP'liler ülkeyi ve halkı düşünerek hareket etmek zorundadırlar. "Sen-ben" suçlaması ne Ecevit'i ne muhalefete yarar sağlar, ne de sorunları çözebilir.

"Bir zamanlar...

(Baştarafı 1. sayfada) de var, ama esas olan bu ikisidir. Halk pahalılıktan büyük rahatsızlık duyuyor. Üstelik bir de aradığını bulamıyor. Mesela yağ.

Anarşiden herkes huzursuz. Eskiden sadece büyük şehirlerde hava karardıktan sonra kimse sokağa çıkamıyordu. Şimdi bu durum kasabalara kadar intikal etmiştir.

Yurdakul— CHP'nin uğradığı başarısızlığı da buna mı bağlıyorsunuz?

Bilgehan— Tabii. CHP, basının, muhalefetin, hatta hatta kendi dostlarının bu konudaki uyarılarını kulak ardı etti. Başarısızlığın baş sebebi bu. Ayrıca kadroları ehliyetli değildir.

Bu seçimlerin bir önemi de şu oldu. Artık para dağıtmakla da birşey olmuyor. Örneğin taban fiyatları. Mesela benim seçim bölgemde zeytin. Önce bir taban fiyatı verdiler. Sonra prim falan adları altında bir daha para verdiler. Buna rağmen vatandaş 'bana para veriyor, bu hükümet iyi bir hükümettir' demedi. Buğdaya, ayçiçeğine prim verdiler. Bu primler bile vatandaşın, bu idare iyi bir idare değildir şeklindeki kanısını değiştirmedi. Bu demokrasi açısından çok olumlu bir gelişme.

Yurdakul— Anarşiyle bağlantısını nasıl kuruyorsunuz?

Bilgehan— Belki CHP [illegible] ... kim Antalya, Artvin gibi yerlerde AP kazanıyor. Kars'da AP rey alabiliyor. Bu bakımdan anarşi bir manada kendi varlığını ortadan kaldırmış oluyor.

Yurdakul— Izin verirseniz bugün en çok sorulan soruyu soralım. Şimdi ne olacak?

Bilgehan— Vallahi bu sorunun cevabını bilmiyorum. Şu anda Türkiye'de bilen var mı?

Yurdakul— Yeni bir MC ihtimali var mı sizce?

Bilgehan— Bunu mümkün görmüyorum. Yalnız bana çok garip gelen bir durum var. Yani, bir zamanlar MC'yi yerden yere çalan, Allah Türkiye'yi bir daha MC'den korusun diyen kalemlerin, bugün MC kurulsun diye yazmalarını bir türlü anlayamıyorum. Yani hararetli MC taraftarı oldular. Herhalde bir bildikleri var.

Yurdakul— MC ile seçime girdiğinizde 77'de çok oy kaybettiniz. Bugün MC'siz oylarınızda büyük artış oldu. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bilgehan— Bu gerçek de herhalde değerlendiriliyor. Ben yönetim kademelerinde değilim. Ama şunu tahmin ediyorum ki, erken seçimi kabul etmeyen hiç bir hükümette Adalet Partisi olmaz.

[illegible]

CHP'li taban...

(Baştarafı 1. sayfada) sormuştur. Nedeni ise, bugün halk, mutfağına bakmaktadır. Pahalılık seçimleri olumsuz yönde etkilemiştir. Halkın satınalma gücünün düşürülmesi bu durumu yaratmıştır. Öte yandan anarşi de bu durumu etkilemiştir. Bu durumdan CHP üst yöneticileri sorumludur. Üst yönetim hükümeti denetim altına alamamıştır. Bakanlar ve üst yönetim halkın isteklerine cevap verememiştir. Aslında halka ve özkaynaklarımıza güvenilmesi gerekirken, buna sırt çevrilerek denge siyaseti izlenmiştir. Bu politika da tekelcilerin işine yaramıştır. Bugün Ecevit güçler arasında dengenin bozulmaması, yani ne şiş yansın ne kebap siyasetinden yanadır. Bunun sonucunda da seçmenler oylarıyla CHP'den hesap sormuştur."

Fazıllar, anarşi ve kargaşalığın bugün dış güçlerin uzantıları tarafından körüklendiğini belirterek, "Oysa CHP bunlar arasında bile denge kurmaya çalışmıştır" dedi.

CHP Olağanüstü Kurultaya...

(Baştarafı 1. sayfada) mini açıkca ortaya koymuştur."

CHP'ye yakın çevreler ise Olağanüstü Kurultaya gidilmesini "önemli bir karar" olarak nitelediler ve bu kurultayın daha öncekine oranla çok tartışmalı geçeceğini ve kurultay sonunda partiden bazı kopmalar olabileceğini ifade ettiler.

HÜKÜMETE KATILMAMA

Ayrıca Genel Yönetim Kurulunda, seçim sonuçlarının ışığında hiç bir hükümete katılmama kararı alındığı da ifade edildi. Toplantıda söz alan üyelerin, bugünkü koşullarda hükümete katılmanın, CHP'yi daha da yıpratacağı görüşünü savundukları bildirildi.

Genel Yönetim Kurulunun aldığı bu karar, dün Genel Başkan Bülent Ecevit tarafından Cumhurbaşkanına iletildi.

MUHALEFET DE FAALİYETTE

Öte yandan, CHP içindeki muhalefet de Olağanüstü Kurultay haberinin duyulmasıyla birlikte hızlı bir faaliyete girişti.

Muhalefet liderlerini dün sabah arayan gazeteciler, hiç birinin durum hakkında konuşmak istemediklerini, önce durumu "arkadaşlarıyla değerlendirmek istediklerini" belirttiler.

İSTANBUL KARARI İSABETLİ BULUYOR

Olağanüstü Kurultay kararı konusunda, Topuz grubu yanlılarının hakim olduğu CHP İstanbul Teşkilatındaki partililer kararı isabetli bulurken, erken bir tarihte Kurultay'a gidilmesini, Genel Merkez ekibinin bir manevrası olarak değerlendiriyorlar.

Konuyla ilgili görüşlerini aldığımız CHP'li yetkililer, "Zaten Olağanüstü Kurultay zorunlu hale gelmişti. Her tarafta, seçimlerde başarısız olan bugünkü Genel Yönetim Kurulu'nun değişmesi isteği var. Genel Merkez, erkenden Kurultay'a giderek ve burada yönetimde birkaç değişiklik yaparak, tabanın değişiklik isteğini bastırmayı tasarlamış olabilir" diyorlar.

Genel Başkan Ecevit'in, İstanbul örgütü yöneticilerine, "Seçimlerden sonra sizinle görüşeceğiz" dediğini hatırlatarak, Kurultay'da Genel Merkezin muhalefet yanlısı il yönetimlerini tasfiye etmeye girişip girişmeyeceğini sorduğumuz CHP'liler, "Belki böyle bir girişim olabilir. Ancak yapsalardı çoktan yaparlardı. Buna cesaret edebileceklerini sanmıyoruz" dediler.

İstanbul'daki CHP çevreleri, Kurultay'a, eleştirilerin bütün açıklığıyla getirilmesinin parti için yararlı olacağını da belirttiler.

KAYIP — Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Cemalettin KOCAK

Seçim sonuçları üzerine (3)

Hangi akla hizmet

gerçeğinden kopuk bir dünya ve Türkiye tablosu çizebilmişlerdir. Aslında CHP'nin başına ne geldiyse, bu "akıl hocalarının" görüşlerinden etkilenerek kendi kendisini aldatmasından, gerçeklerden uzaklaşmasından gelmiştir.

Başarısızlığın nedenlerini mi araştırıyorsunuz? CHP'nin ayaklarının yerden kesilmesine yardımcı olanların tahlilleri hazırdır. Örneğin Mümtaz Soysal'a göre, Ecevit'i Batı harcamıştır. İki büyük parti AP ve CHP "duraksadıkları ve hafifçe başkaldırmaya kalktıkları zaman onları harcayıveren düğmelere" Batıda basılmaktadır. Bu sefer de öyle olmuştur. (Milliyet, 16 Ekim 1979)

Söylenen özetle budur. Bu yazıda eksik bırakılanlar ise şunlardır:

CHP'nin başarısızlığında, Moskova'nın Türkiye'yi çözümsüzlüğe ve bir iç kargaşalığa itmek, Kürt meselesini kurcalayarak milliyet kavgaları kışkırtmak siyasetlerinin haşa hiç bir rolü yoktur. Zaten Sovyetler Birliği zemzemle yıkanmış, son derece barışçı bir ülke olarak eşi bulunmaz bir dosttur. CHP'nin bütün hatası, kapıları bu büyük ağabeye sonuna kadar açmaması, onun kollarına atılmamasıdır. Oysa bakın Afganistan, Taraki'nin, pardon Hafızullah Amin'in yaptığı devrimden beri ne muazzam bir ilerleme kaydetmekte, hatta bu ilerlemenin kıymetini bilmeyen gerici halkı bombalayacak ve yığınlar halinde kurşuna dizecek kadar kararlı ve köklü çözümler bulmaktadır. Ya Kamboçya'nın kurtarılması? Vietnam'ın 200 bin asker göndererek yaptığı büyük fedakarlıkla bu ülkeyi barış, ilerleme ve sosyalizm yoluna sokması? CHP, böyle parlak örneklerden esinlenmek varken, batıl olan Batıyla köprüleri atamadığı için bu hale düşmüştür. Oysa Rusya ile bağları güçlendirip, MSP ile koalisyon yaparaktan Libya aracılığıyla Müslüman dünyasını yanımıza alıp, Ege'de şu Yunan kahpesinin hakkından gelmek ve Allahın izniyle Kıbrıs'ı da almak vardı. CHP başarısızlığa uğramıştır, çünkü "işçi sınıfının partisi" TKP ile sımsıkı bir ittifak gerçekleştirmemiş, İGD, İKD gibi fevkalade ilerici örgütlere yeterince kucak açmamış, işçilerin irade beyanlarıyla kovduğu Maden-İş gibi sendikalara devlet desteğiyle yetki kazandırmada yer yer tutukluk göstermiş, TKP'nin asla yıkıcı faaliyetlerle görevlendirmediği seçkin vatan evlatlarını ve Apocular gibi masumların, tayin, terfi, nakil isteklerini ve devlet kapısındaki cümle işlerini yapmakta gereğince süratli hareket etmemiştir. Zaten Türkiye'de banka soyanlar da, bomba atanlar da, kahve tarayıp adam öldürenler de, hep Maoculardır. Örneğin Doğu Perinçek'in 1977 yılında Toros dağlarında silahlı eğitim yaptığını yazan MİT raporuna dayanarak, Maocuların GüneydoğuBölgesinde bir isyan hazırlığı içinde olduğunu ortaya koyan biz değil miydik? (Bakınız. M.Soysal, Milliyet, 8 Şubat 1977)

Kim demiş ki, bütün bunları bir Rusya'nın kışkırttığı teröristleri temize çıkarmak için yapıyoruz. Rusya'nın terörle, işgalle, yıkıcılıkla, darbe tezgahlamakla zinhar ilgisi yoktur. Çekoslavakya'da, Angola'da, Etyopya'da, Zaire'de, Afganistan'da, Güney Yemen'de, Kuzey Yemen'de, Kamboçya'da, Laos'ta olanlar enternasyonal yardımdan ibarettir. Moskovalı dostlarımız ülkemiz için hiç bir kötü niyete sahip değillerdir. Onlar, aynı "enternasyonal yardımı" Türkiye'ye de yapmak için kendilerini paralıyorlar, biz ise kadirlerini kıymetlerini bilmiyoruz. İran'daki Kürt ayaklanması mı, onu ABD ve CIA kışkırttı ve örgütledi. Sovyet silahlarını ve Talabani'yi yollayan da CIA'dır. Nusaybin mağaralarında bulunan Sovyet yapısı roketler ise, Türkiye'den transit geçiyordu. Doğu Bölgesinde Sovyetler Birliği'nden yardım alacağını yayan ayrılıkçı örgütler, herkesi şaşırtmak için böyle söylüyorlar. Aslında CIA tarafından örgütlenmektedirler. Bunların düğmeleri Batıdadır. Zaten herşeyin düğmesi Batıda değil midir? Batı düğmeye basmış, milyonlarca seçmeni yönlendirmiş ve CHP'yi harcamıştır. Oysa CHP hükümeti, bu gerçekleri görse ve zamanında "duvarın ötesine geçecek" cesareti toplayabilseydi, böyle mi olurdu?

Bütün bu görüşler, elbette yukarda özetlediğimiz kadar açık yürekli bir biçimde değil, fakat başka ifadelerle defalarca yazılmıştır. Aldatıcı olan, bu fikirlerin son derece hesaplı bir dille ve sözümona bağımsızlıktan yana ve ilerici bir kisve altında propaganda edilmesidir.

Bu görüşleri işleyen çeşitli "akıl hocaları", CHP ile Sovyetler Birliği ve sahte TKP arasında bir köprü kurma rolünü benimsemişler ve CHP'nin dünya ve Türkiye gerçeğinden uzaklaşmasında bir hayli etkili olmuşlardır. Sovyetler Birliği'ne karşı mesafeli durmayı savunan herkes, onlardan "CIA ajanı" veya "sermayenin ve egemen çevrelerin adamı" gibi kara damgaları yemeye hazır olmalıdır. Böylece birçok CHP'li psikolojik bir baskı altına sokulmuş, terörize edilmiştir.

"Sol" görünüşlü akıl hocaları, CHP'yi gerçeklerden uzaklaştırmada ve başarısızlığa sürüklemede önemli bir rol oynamışlardır. Ama onlara bakarsanız başarısızlık nedeni, kendilerinin öğütlerinin tutulmamasıdır. Onların öğütleri bütünüyle benimsendiği zaman, CHP'nin içine düşeceği felaket umurlarında bile değildir. Bütün meseleleri, CHP'yi ve bu partiyi alet ederek Türkiye'yi mümkün olduğu kadar Moskova'nın yanına çekmektir.

Bunlar, CHP'nin dostları değildir, tam tersine CHP'nin başarısızlığının pususuna yatmışlardır. Nitekim TKP'li dostları ve diğer sahte solcu gruplar dışardan, kendileri içerden CHP'yi tahrip etmektedirler. Bu "akıl hocaları" ile son seçimlerde CHP'ye zarar vermek için yarışan çeşitli örgüt ve gruplar arasındaki sıkı fıkı bağları görebilmek için, dikkatli olmaya bile gerek yoktur.

Yarın CHP'nin başarısızlık nedenleri üzerinde duracağız.

* * *

Not: Seçim sonuçlarını değerlendirmeye yarın da devam edeceğiz. Gerçeğe dayanmak ve tahlilimizi derinleştirmek için, değerli okuyucularımızdan görüş, eleştiri ve sorularını Aydınlık'ın Ankara adresine yazmalarını dilerim.

DÜZELTME

Dünkü başyazının başlığı hatalı çıkmıştır. Doğrusu "ağır sorunlar başarı fırsatıdır" olacaktır. Düzeltir, özür dileriz.

Boztepe...

(Baştarafı 1. sayfada)

CHP Genel Merkezinde yapılan törende konuşan Genel Başkan Ecevit şunları söyledi:

"Değerli arkadaşımız Salih Yıldız'ın özellikle bu aşamada CHP saflarına katılması bize kıvanç veriyor. Sayın Salih Yıldız'ın devlet adamı olarak siyasi yaşamdaki tutumunu takdirle izlerdim. Hükümetimiz döneminde kendisini daha yakından izleme olanağı buldum. Kendileri bana ve hükümetimize çok yardımda bulundular."

Salih Yıldız da "Türkiye'nin çok güç koşullar altında bulunduğu sırada sayın Ecevit başkanlığındaki hükümette görev aldım. Bu hükümetin en azından özgürlükçü demokrasiyi kurtardığına o günde inanıyordum, bugün daha çok inanıyorum" dedi.

Salih Yıldız'ın CHP'ye katılmasıyla CHP'nin Millet Meclisindeki sandalye sayısı 208 oldu.

Yüksek Seçim Kurulu kesin sonuçlarını açıkladı

ANKARA (ÖZEL)

14 Ekimde yapılan Senato üçte bir yenileme ve milletvekilliği ara seçimlerinin kesin sonuçları Yüksek Seçim Kurulu tarafından açıklandı.

Yüksek Seçim Kurulunun açıklamasına göre 50 senatörlükten 33'ünü Adalet Partisi, 12'sini Cumhuriyet Halk Partisi, 4'ünü Millî Selamet Partisi ve 1 Senatörlüğü de Milliyetçi Hareket Partisi kazandı. Beş milletvekilliği için yapılan ara seçimlerde ise 5 milletvekilliğini birden Adalet Partisinin kazandığı resmen açıklandı.

SEÇİM SONRASI NOTLARI

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Bugün, bu notları kapatıyoruz.

1950'de, İsmet Paşayı ansıyorum.

CHP seçimi yitirmişti. Ama süpür süpür süprülerek, herkes DP'ye değil, CHP'ye karşı oy vermişti.

Partinin içinden, herkes İsmet Paşayı suçluyordu. Kavi adamdı İsmet Paşa: En akla gelmeyecek suçlamalar karşısında kıpırdamadı bile. Yalanlamıyordu bile. Belki deneylerine, acımtrak bir deney daha katılıyordu, insan kumaşı hakkında...

Aynı olayın daha küçük çaptası, gene sahneye getiriliyor. Herkes unutuyor ki, "Karaoğlan", diye diye, umut güvercinleri uçuran bizler değildik, sizlerdiniz ahbaplar... Uçura uçura elinizde güvercin kalmadı! Şimdi, yazılanlara, söylenenlere bakıyorum da... Ben kendi yazacağımı söyleyeceğimi, başka bahara bırakıyorum!...

Bülent Ecevit için, ufukta bir tehlike görüyorum, hatta iki! İnönü, 1950'de toparlanmıştı. Geçmişi bir destandı. Kişiliği başka türlü güçlüydü. Bir de... O zamana kadar CHP Genel Başkan devirmemişti. Devirme geleneği, yirmi küsür yıl sonra, İsmet Paşa'yı devirerek kuruldu.

Niye yüzlerce yıl önce, İngiltere Kraliçesi birinci Elisabeth, kuzeni Marie Stuard'ı yıllarca öldürtememiş?... Elinde olduğu halde. Tutukluluğunda bile, entrika çevirdiğini ve kendisi için tehlikeli olacağını bildiği halde?...

—Niye ki?...

—Yok olmasın diye... Kralların kafasını uçurma geleneği yerleşmesin diye!

Boş yere, Elisabeth'e, büyük Elisabeth dememişler.

AP'de, bu gelenek henüz yok...

İkinci tehlike.. İstifalar başladı bile.. "Bunalım" geçirenler, bu taraftan çıkıyorlar, o tarafa geçiyorlar. Acep bu trafik, yoğunlaşsa yoğunlaşsa, AP'ye Meclis çoğunluğu sağlar mı?...

—Kuzum aklına neler geliyor?...

—Bu da bir çözüm değil mi?... Sanmam ki, büyük parti yöneticileri, artık "çivi edebiyatından" medet umsunlar!

—Ne çivisi?...

—Hani Demokratik Parti eski lideri (yenisi var mı bilmem)., "Bizden bir çivi sökemezler" diye koskoslanmıştı ya.. Ondan sonra, çivi değil, kapı, baca, çatı bile kalmamıştı partide.. Çivi edebiyatı işte o!... Olur böyle şeyler: Dünya kimseye kalmamış!

İyi kurban...

(Baştarafı 1. sayfada)

Kurban pazarlarına yıllardır hayvan getiren tecrübeli satıcılar, bu yıl fiyatların bu kadar yüksek olmasında petrole yapılan zammın da önemli bir etkisi olduğunu söylüyorlar. Çoğu Orta Anadolu'dan getirilen kurbanlar için çok büyük nakliye masrafları ödediklerini söyleyen satıcılar, bu durumun fiyatları doğrudan doğruya etkilediğini belirtiyorlar.

BU KOÇU ALAMAZSINIZ!..

(Baştarafı 1. sayfada)

Çevremizi saran meraklıları sık sık uyarıyor Doktor Mustafa: "Çekilin evladım, bu bildiğiniz koçtan değil. Mazallah sakat eder adamı. Güreşe çıkmış 60 kilometre süratle gider bu. Bir ben bilirim durdurmasını. Koluna boynunun altına sokabilirsen, soluğu, yoksa gitti... Dağtır atar. Bak işte, sol kaburgalarım 15 gündür sakat. Hafiften dokundu, hepsi o..."

Doktor anlattıkça anlatıyor. Meraklı kalabalık gözlerini kınalı koçtan ayırmadan, inanılmaz gibi gelen maceraları dinliyor. Asfaltın kenarında uyuklayarak müşteri bekleyen 7 binlik 8 binlik kurbanlara kimsenin dönüp baktığı yok.

Olağanüstü...

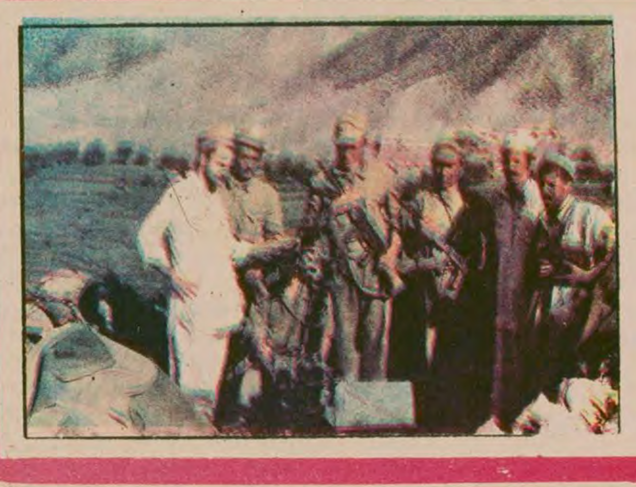
(Baştarafı 1. sayfada)

Buna göre kurultaya katılan üye sayıları şöyle:

İl konglerinde seçilmiş delegeler	1200
Milletvekilleri	208
Senatörler	63
Gençlik Kolları Merkez Kurulu	15
Kadın Kolları Merkez Kurulu	15
Disiplin Kurulu (parlamenter olmayan)	1
Denetim Kurulu (parlamenter olmayan)	1
TOPLAM	1503

Böylelikle bu kurultayda toplam delege sayısı 1534'ten 1503'e düşmüş oluyor.

Aydınlık — BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR
Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABEK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu-İSTANBUL Tel: 26 52 44 - 22 49 54 İdare Tel: 26 54 37 Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri Baskı: İst. GÜNTUR Dağıtım: GAMEDA
BÜROLAR: ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857
YURTDIŞI BÜROLARI: ALMANYA Burgstr. 78 6 Frankfurt/M 60 Tel: 0611 437 595 — FRANSA 95 Rue de la Jonquière 75017 Paris — BELÇİKA 188 rue Josaphat 1030 Bruxelles — İSVEÇ Gürgün, Duvgrand S/A, 1 tr 17236 Sundbyberg Tel: 08/296 628 — HOLLANDA Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61 — İSVİÇRE Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72
ABONE ÜCRETLERİ: Yurtiçi 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL; Yurtdışı 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL. Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak posta ücreti eklenir.
İLAN TARİFESİ: 2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL; 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 150 TL; Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL; Düğün, Evlenme, Ölüm (5 satır/snt.) 500 TL; Ölü İlanı (Kelimesi) 10 TL

Dünyada ilk kez: Aydınlık Afgan gerilla üslerinde

Cengaveri Afgani Bi Mukabili Russi

(Afgan savaşçıları Rusya' ya karşı)

Yazı ve fotoğraflar: İLHAN SÜRMELİ, RAGIP DURAN 11

Gümrük Müdürü, Fransızı neden dövdü?

Batı basını da denetimden geçiyor

Kabil'de herkes darbe yapabilir!

ANKARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ YAYINLARI NO. 195 - 177

SEHA L. MERAY
Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi
Devletler Hukuku Profesörü

DEVLETLER HUKUKUNA GİRİŞ

İKİNCİ CİLT
(Yeniden gözden geçirilmiş üçüncü bası)

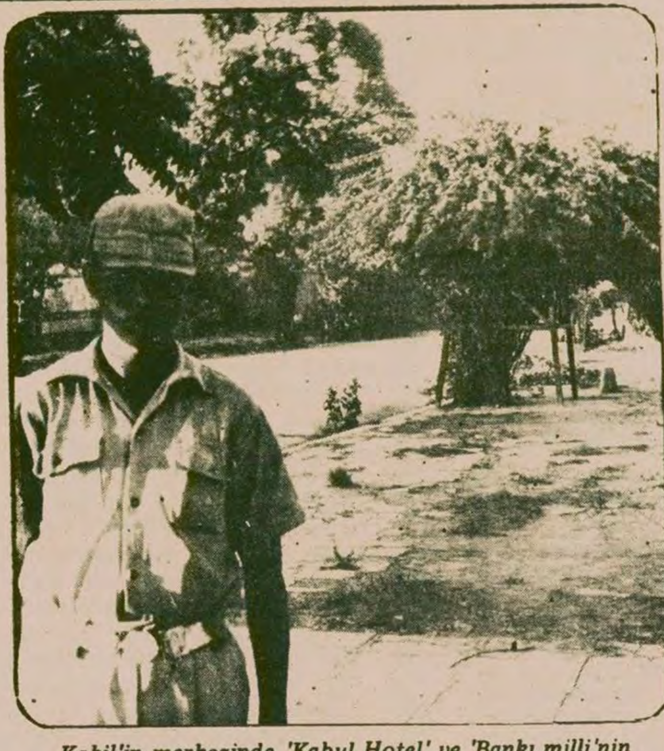
ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASIMEVİ — 1965

İşte Afgan polisini korkutan kitap!

Afgan polisi Seha L. Meray'ın iki ciltlik bu kitabını sansürde inceliyor. 'Devletler Hukukuna Giriş' kitabı yoksa 'rejim aleyhtarı ve yıkıcı' propaganda mı yapıyor?

İşte Türkiye elçiliğinin önünden geçen yolun başı. İki polis 24 saat nöbette. Yolun sonu Dışişleri Bakanlığına ve 'Halk' sarayına gidiyor.

Kabil'in merkezinde 'Kabul Hotel' ve 'Bankı milli'nin karşısında 'Halk' Sarayının bir girişi daha. Ağaçlı yolun sonunda tanklar var. Askerin resmini çekiyoruz.

Halıcıların çoğu Türkmen. Tatlıcılar ise Özbek. "Yahşi sen?" diye soruyoruz, "Elhamdülillah" diyorlar, ama hiç de neşeli görünmüyor esnaf.

Kabil polisinin marifetleri ...

Seha Meray'ın kitabı iki aydır Afgan sansüründe

Bugün Afgan polisinin bir iki marifetini anlatalım:

Kabil'de Türkiye Büyükelçiliğinin bir yetkilisine Ankara'dan Profesör Seha L. Meray'ın "Devletler Hukukuna Giriş" kitabı gönderilmiş. Kitap gönderilen iki ay olmuş ama bir türlü alıcının eline geçmemiş. Bizim diplomat kalkıp postaneye gitmiş ve derdini anlatmış:

— Bundan iki ay önce benim adıma Ankara'dan bir kitap gönderilmiş. Henüz elime geçmedi. Rica etsem bir kontrol edebilir misiniz?

Postane yetkilisi içeri gitmiş. Depoyu karıştırmış ve bankoya geri dönmüş:

— Evet beyefendi, sizin kitabınız geçen ay gelmiş. Ancak denetimi henüz bitmemiş.

— Nasıl yani?

— Beyefendi gelen kitap Kültür Bakanlığı uzmanlarınca inceleniyor. Denetim bitince sakınca görülmezse size göndereceğiz.

Bizim diplomat hikayenin ana fikrini şöyle çıkardı.

— Seha hocanın kitabı ölümünden sonra Afganca da yayınlanır artık...

Daha once anlattığımız Atlas ve Seha Hoca'nın kitabı örneklerinden anlaşılacağı üzere Afgan makamlarının yazılı ve basılı eserlere karşı özel bir allerjisi var. Bu allerjinin, bir ifadesi de Afganistan'a gelen yayınlarda kendini gösteriyor. Örneğin, "Time", "Newsweek" gibi dergiler veya "Le Monde" gazetesinde Afganistan ile ilgili yazıları çıktı mı, bu sayfalar itina ile kesiliyor ve alıcının eline 10 gün gecikmeyle geçiyor.

Basına uygulanan sansür bununla da kalmıyor. İslamabad'da tanıştığımız BBC ve Reuter ajansının muhabirleri de bir yıldır Kabil'e gitmek için Afgan elçiliğinden vize alamamışlar.

"BİR BİLSEN SENİ NE KADAR SEVDİĞİMİ" VE TARAKİ

Taraki devrilmiş, Amin işbaşına gelmiş ama Kabil'de hâlâ bir huzursuzluk var. Biz işimizi bitirdik. Pakistan'a dönüyoruz. Torkham sınır kapısında didik didik arıyorlar hepimizi. Otobüsün yolcuları arasında hippi bir Fransız genç var. Kendi havasında, şarkı söylüyor: "Su tu savais combien jet' aime. . ." (Bir bilsen seni ne kadar sevdiğimi. . .)

Askerler bavullarımızı arıyorlar. Bir de bakıyorum, gümrükçünün biri Fransız gencin uzun saçlarına yapışmış, çekiyor. Baş parmağı havada, azarlıyor hippiyi. Uzaktan bakıldığında şakalaşıyorlar gibi görünüyor ama Afgan gümrükçüsü bu sefer yavaş yavaş şiddetlenen tokatlar atmaya başlıyor. Fransız şaşkın... Önce alttan alıyor. İngilizce konuşuyorlar:

—Saçımı çekme, yoksa ben de senin bıyıklarını çekerim!

—Hadi oradan pis herif!

—Ama canımı acıtıyorsun...

Tokatlar şiddetlenerek çoğalıyor.

Otobüs yolcularından iki İtalyan genci önlemeye çalışıyor Afganlıyı. Ama çevrede bulunan görevliler şiddetle girişiyor iki İtalyan'a. Şöyle bir 10 dakikalık meydan dayağına şahit oluyoruz. Otobüsün diğer yolcuları Afgan veya Pakistanlı. Pek müdahale edemiyorlar. İtalyan gençlerin ağzı burnu kan içinde.

Şimdi pasaport kontrolündeyiz.

—Mesleğiniz ne?

—Gazeteci.

—Gazeteci mi?

—Evet gazeteci.

Memur biraz şaşırmış durumda.

—Beyefendi rica etsek müdür beyle bir görüşseniz...

UNUTULUR MU?

'Müdür bey'; meğerse Fransız'ı döven gümrük memuruymuş. Biraz sıkıntılı ağırlıyor bizi. Yer gösteriyor, sigara ikram ediyor, çay teklif ediyor. Kısacası bir acaip haleti ruhiye içinde adam.

—Kusura bakmayın beyefendi, zaman zaman böyle nahoş olaylar olur. Ama siz de bilirsiniz ki, bu Batılılar Asya ülkelerinin bağımsızlıklarını kazanmalarını bir türlü hazmedemezler...

"Müdür bey" bizi ikna etmeye çalışıyor. Ama çaresiz.

—Fransız'ı duydunuz değil mi? "Taraki gitti, Afganistan devrildi..." diye şarkı söylüyordu, demez mi!

—Evet ama Fransız'ın söylediği şarkıyı ben de duydum. Üstelik siz Fransızca da bilmiyorsunuz...

—Hayır hayır ben anladım, o serseri Afganistan'a küfür ediyordu. Müdür bey tutturmuş. 'Bir bilsen seni ne kadar sevdiğimi' şarkısını söyleyen Fransızın, Afgan düşmanı olduğunu kanıtlamaya çalışıyor. Oysa ki, hippi gencin belki de Taraki'nin devrildiğinden bile haberi yok...

—İyi ama, siz bir kere şarkının ne anlama geldiğini bilmiyorsunuz. İkincisi, sizin ülkeniz hakkında kötü bir şey söylense bile o insanı dövmek olumlu sonuç verir mi? Şimdi bu Fransız sizin hükümetiniz hakkında neler söyleyecek? Bunları hiç düşündünüz mü?

Gümrük müdürü güç durumda:

—Neyse bu nahoş hadiseyi unutalım.

Bu olay 21 Eylül günü saat 13.00 ile 14.00 arasında cereyan etmiştir.

KABİL'DE HERKES DARBE YAPABİLİR!

Kabil yönetimi sürekli olarak diken üstünde oturuyor. İktidar pamuk ipliği ile ayakta durabildiği için her an devrilme "tehlikesi" ile karşı karşıya. Bu tehlikeyi bertaraf etmek için de gerekli bütün önlemler alınmış.

Bu önlemlerin biri de bize karşı uygulandı.

Kabil'de bulunduğumuz bir hafta içinde, günlerimizin büyük kısmını yabancı ülkelerin elçiliklerinde geçirdik.

Sabah otelden çıkıyoruz. Pakistan, İran, İngiltere, Amerika ve Hindistan elçiliklerini dolaşıyoruz. Afgan yönetiminin bu ülkelerin büyük bir çoğunluğu ile (Hindistan hariç) ilişkileri hiç de iyi değil. Bizse istihbarat toplamak için görevimizi yapıyoruz. Ama bizimle beraber görevini yapan iki kişi daha var. Adım adım bizim güzergahımızı takip ediyorlar". Ne olur ne olmaz, bu adam gazeteci filan ama belki de yabancı güçlerle birlikte darbe tezgahlıyordur?" diye düşünüyorlardır herhalde.

İşin ilginç tarafı, İslamabad'ta görüştüğümüz Afganistan büyükelçisi de sıkılmadan şunları söylüyor:

—Kabil'de resmi yetkililerle görüşememişsiniz. Elçiliklerden topladığınız bilgiler size yetti mi?

YARIN: Türkiyeli şöför Yusuf' un başına gelenler

Afganistan Milli Kurtuluş Cephesi «lideri» Segbetullah Müceddidi (sağda, gözlüklü) arkadaşımız Ragıp Duran'a ABD'nin tutumu hakkında bilgi veriyor.

"Rusya' ya karşı çıkan herkese CIA ajanı diyorlar"

"Taraki KGB ajanı değil mi?"

Peşavar'da görüştüğümüz üçüncü lider, "Milli Kurtuluş Cephesinin" Başkanı Segbetullah Müceddidi oldu.

Müceddidi de Rabbani gibi Kabil Üniversitesinde Şeriat Profesörlüğü yapmış. Kendisini önce Peşavar'ın Saddar semtindeki bürosunda buluyoruz.

Kabul odasında cephelerden gelmiş gerillalar var. Kentli olduğu kıyafetinden belli olan bir adam bize çevirmenlik yapıyor. Elinde bir kitap: George Orwell'nin bir romanı, "Hayvan Çiftliği."

Kitabı gösterip bize "ışte Afganistan'nın bugünkü hali" **diyor. Sonra iceri girip Segbetullah Müceddidi ile tanışıyoruz.**

— **Ben Türkleri** çok severim, **diye söze başlıyor** ve Batı Avrupa'da bulunduğu dönemde Müslüman işçiler arasında yaptığı çalışmaları övünerek sıralıyor:

— Danimarka'da bir cami yaptırdık. Üç tane Kuran kursu açtık. . . vs. . .

İlk soru alarak Davud Han'ın devrilme nedenlerini soruyoruz. Müceddidi, dünyadaki gelişmeleri daha çok kendi yaşantısına dayanarak yorumluyor:

— Ben Davud Han'ı yakından tanırım. Kendisine birçok defa söyledim. Ama beni dinlemedi.

Halbuki ben ona "Bu memlekette başarılı olmak istiyorsan şeriatı uygula" demiştim.

Sonra Davud Han, Sovyet imparatorları ile anlaşmalar imzaladı. Genç askerleri Rusya'ya gönderdi. Onların beyinleri yıkandı.

Ben buna karşı 10 yıldır mücadele ediyorum. İnanmazsanız gidip Suudi Arabistan gazetelerini inceleyin. Ben bu konuları 10 yıl önce yazdım. Davud Han zamanında hükümette komünist bakanlar bile vardı. Beni tehdit ettiler. "Ya hapis ya ölüm" dediler. Zaten daha önce de 4 yıl zindanda kaldım. Ama ben yılmadım. Hep mücadele ettim. 1973'te Libya'ya gittim. Sonra Beyrut'a geçtim.

Segbetullah Müceddidi uzun uzun kendisini övüp komünizme çattıktan sonra diğer gerilla örgütleri hakkındaki fikirlerini şöyle belirtti:

— Rabbani ile zaten birleşiyoruz. Onun dışındakiler cahil insanlardır. Ne İslamı bilirler ne Kuran'ı.

Segbetullah Müceddidi'nin İslam dünyasında belirli bir şöhreti var. Ancak bazı çevreler de kendisini CIA ajanı olmakla suçluyor.

— ABD'nin Afganistan'da izlediği siyaseti nasıl değerlendiriyorsunuz? diye soruyoruz.

— Biz bugün esas olarak Rusya'ya ve komünizme karşı mücadele ediyoruz. ABD'de aynı iddiada, ama ABD'nin şimdiye kadar bir şey yaptığını görmedik.

— Geçenlerde Güvenlik İşleri Danışmanı Brzezinski Rusya'nın Afganistan' ın iç işlerine karışmamasını istedi

— İyi ama Rusya zaten bizim iç işlerimize karışıyor.

Müceddidi ABD'nin siyaseti konusunda görüşürken bize şu hatırlatmayı yapmayı unutmadı:

— Bakın gerek bana, gerekse Rusya'ya karşı çıkan birçok insana kara çalıyorlar. CIA ajanı, casus filan diyorlar. Desinler. Bir kere bu söylentilerin kaynağına bakalım. Moskova. Zaten Kremlin'in bizim gibi insanları övmesi beklenmez. İkinci olarak dünyada Rusya'ya karşı çıkan herkese CIA ajanı diye saldırıyorlar. Mesela Taraki'de benim hakkımda, "Bu CIA ajanıdır" demiş. O adam ilk önce kendine baksın. Halk sefalet içindeyken dört katlı sarayda oturuyor. Yiyeceğini bile yurt dışından getiriyor. Ve her şeyi ile Ruslara bağlı Taraki KGB ajanı değil mi şimdi?

Komünizme karşı bunca muhalif olmasının nedenlerini araştırmaya çalışıyoruz:

— Siz gerek konuşmalarınızda gerekse örgütünüzün belgelerinde sürekli olarak komünizmi baş düşman alıyorsunuz. Halbuki bugün dünyaya baktığımızda komünist partiler tarafından yönetilen Çin Halk Cumhuriyeti ve Demokratik Kamboçya da Rusya'nın saldırı ve işgal tehdidi altında. Bu durumu siz nasıl açıklayabilirsiniz?

Müceddidi bizim sorumuza pek cevap vermek istemiyor. Yine genel olarak komünizmin ne kadar tehlikeli bir ideoloji olduğunu kanıtlamaya çabalıyor.

Daha sonra Kabil'de batılı bir diplomat Müceddidi hakkında bize şunları anlatıyor:

"Bu adam biraz karanlık adam. Rusya'nın Müceddidi'ye hükümete katılması için girişimde bulunduğu bile söyleniyor."

SEYİT ALP'İN ROMANI

ŞAVK

desenler: sevinç altan

(108)

Gecenin karanlığını öldüren Şavka göre... Her sabah dünyayı doğru gideriz aydınlatan yere

Gece oldu mu düz, kavalların avazıyla çalkalanırdı. Kavalların avazı yıldızları, tepeleri, tepelerin otunu hareketlendirirdi. Dünya cümbüş olurdu. Beykonaklılar yanılıp kendilerini Araratta bilirlerdi. Dam diplerine oturup sabaha kadar kaval, türkü dinlerlerdi. Zillerin sesinden, sürülerin yerini Memdız'a çalışırlardı. Zillerin avazları kaypak olduğundan kulağı aldatırdı, Zaman yer karmakarışık olurdu.

Gündüz ağıllara sürüleri sağmaya varırlardı. Sütün, yağın, bereketine boğulmuştu Araratlı. Köyün göğü, kara sinekle sıvanmış gibiydi.

Sürünün birine Uso, ötekine Memdız ser-şıvandı.

Köye son gelişinde Naze, Memdız'ı bir yana çekip,

—Beyin içecek bir tas ayranı yoktur, dedi.

—Veresiniz!

—Verdiğimizi almazlar

Ağıllara düşünceli, efkârlanmış vardı. Durgunluğu sonraki günü buldu. Çobanları toplayıp,

—Sürüler size emanettir. Bizim Uso'ya görülecek işimiz vardır, dedi. Uso'ya yolda ne yapacaklarını bir bir anlattı.

Akşamla köye girdiler. Doğruca konağa vardılar. Konak karanlıktaydı. Beyin oturduğu odaya varıp el öptüler. Bey şaşkındı. Gelişlerine aklı sebep bulamıyordu. İş olsun diye Memdız'a sordu,

—Sürüler nasıldır?

—Selamettedirler Bey

Fazla oturmadılar.

Uso,

—Bey sürüleri tenha bırakmışız. Gitmemiz gereklidir, dedi.

İkisi birden kalkıp ellerindeki sopaları Beyin dizi dibine bıraktılar.

— Bu nedir? dedi Bey.

Hacer Hanım kandille odaya girdi. Kandilin ışığı odanın karanlığını az geriletti.

Memdız cevap verdi:

— Sürüler sana teslimdir Bey.

— Lafını anlamamışım.

— Başımızda bulunasın. Eski düzenimizi özlemişiz.

— Olur mu lo?

— Olur, dedi ikisi birden. Beyi öylece şaşırmış bırakıp çıktılar.

Dış kapıda önlerini Hacer Hanım aldı:

— Memdız gel de görüşelim, dedi.

Memdız'ı tenhaya aldı. Kendilerini adım adım izleyen Gulember'i kovduysa da, Gulember duymazlıktan gelip yerinde kaldı.

Sesi kinli, berbattı,

— Memdız intikam peşinde misin yoksa, halimize acıyıp bize sadaka mı verirsin?

— İkisi de değildir Daye. . .

— Öyleyse sebebi söyle. Sebep nedir Memdız?

— Sebep beni utandırır, seni de kızdırır, söyleyeyim.

— Utanma lo, dünyanın bütün işleri berbattır. Sen utanmışsın neye yarar?

— Madem ısrar ettin söyleyeyim. Bunlar Gulember'e başlıktır.

— Nedir?

— Eskiyi unutalım. Muradım Gulember'i özüme eş etmektir.

El öpüp yürüdü.

GÜNEŞ daha doğmamış, ŞAVKITMAMIŞTI yeryüzünü. Yeryüzü karanlıktı. Kir, pastı.

Hacı Osman Bey, gizlice göçünü kaldırmış üç beş adamıyla Ararata gidiyordu. Tam tepede göçünü durdurup gerilere baktı. Düz hayal meyaldi. Yitirdiği beyliği, kırılan onurunu düşünüp düşünüp hayıflandı. . . Ah etti. Gavesti az ötedeydi. Daha ilerisi Kürdün mezarıydı.

Hacer Hanımın gözlerinde eşsiz, emsalsiz bir ışıl vardı. Gözünün ocağına oturmuş çakıp sönüyordu. Camanası , kofisi yepyeniydi. Say, on beşinde toya, davete giderdi.

Dağ uçları kızıllandığında önlerindeki üç, beş hayvanı inatla sürdüler. Bunlarla Ararata varılmayacağını bile bile sürdüler. İki yanda sıralanmış tepelerin arasındaki vadi tepeleme ŞAVK doldu. Bu şavkın tam ortasında yürüdüler. Bakır kaplar, güneşi yansıtıp şavkını tepe tepe dolaştırdılar. Tepelere vuran bu güneşler bir görünüp bir kayboluyordu.

Kimse konuşmuyordu. Cumo'nun gözü Gulember'deydi. Yüzü belirsizdi. Efkara, hüzne batmış gibiydi.

Hacer Hanımın sırtına sardığı Smko, arasıra mızırdıyor, sonra susuyordu.

Hacer Hanım, birden patladı:

— Welat bize Allahın durduğu yer kadar uzaktır. Bu göçü oraya vardırmak imkansızdır der aklım. Bana yollarda ölmek zor gelmez de kalanların "Memdız'ın şerrinden korkup kaçtılar" demeleri zor gelir.

Gözünün çırası söndü. Battığı karanlıktan çıkamadı. Kevok'u hatırladı. Sol göğsünün altı sızladı, göğsüne kan, süt dolmuş gibi ürperdi. Gönlü sessizce başı, sonu yok bir ağıt mayaladı.

Gulember usulca:

— Daye, yolumuzu nasıl buluruz? dedi.

— Gecenin karanlığını defeden, öldüren ŞAVKA göre. . . Her sabah dünyayı aydınlatan yere doğru gideriz. Orası nereyse işte oraya.

— BİTTİ —